

özgür MÜSLÜMAN

• www.ozgurvakfi.org • YIL : 4 • SAYI : 13 • EYLÜL / 2020 • MUHARREM-SAFER / 1442

ÜÇ AYLIK İLİM KÜLTÜR VE TASAVVUF DERGİSİ

EMÂNETE
RİÂYET ETMEK

Hâfız Mustafa UZGUR Hocaefendi

EVVELDEN BAŞLAYIP
ÂHİRE ULAŞACAK
YOLCULUKTA; "FİTNE"

Kâmil UZGUR Hocaefendi

BÜYÜK AYASOFYA CAMİİ'Sİ
VE BİR MİLLETİN UYANIŞI

Abdurrahman DEMİREL

ÇAĞIMIZI TEHDİT
EDEN SALGIN
"KORONAVİRÜS"

Mustafa GÜRBÜZ

HİÇ OLMAZSA VERDİĞİMİZ BU MUSİBETLER
BAŞLARINA GELDİĞİNDE BOYUN EĞİP YALVARSA LARDI!
FAKAT KALPLERİ İYİCE KATILAŞTI;
ŞEYTAN DA ONLARA YAPTIKLARINI ŞİRİN GÖSTERDİ.

EN'AM SURESİ, 43

Özgür Müslüman Dergimiz
Yepyeni Bir Hizmeti Daha
Sizlerin Kullanımına Sunuyor...

Qr Kod Kullanımı

Siz değerli okurlarımızın dergimizden her ortamda, çok daha etkin bir şekilde istifade edebilmesi için tüm makalelerimizi seslendirdik.

Makaleleri dinlemeniz için yapmanız gereken şey ise çok basit;

Akıllı telefonlarınızın "Qr Code okuyucu kameraları" sayesinde yahut ilave bir "Qr code okuyucu program" ile makalelerin sonlarına eklediğimiz kodu okutun.

Daha sonra arkanıza yaslanın...

Brakın, Özgür Müslüman sizin için konuşsun...

BAŞLARKEN

Çok kıymetli kardeşlerim...

İnsan elindeki şeylerin değerini kaybetmedikçe maalesef anlayamıyor. Dünyada bir virüsün ortaya çıkmasıyla her şeyimiz altüst oldu. Mescid-i Haram, Mescid-i Nebevî karantinaya alındı, Kâbe de tavaflar durdu. Camilerimizde cemaat ile namazlar iptal edildi, kılınamaz oldu. Bunlar arasından bizlere en ağır geleni ise Cuma namazını kılamamak oldu ki, biz bu Cuma ya “**Hüzünlü Cuma**” dedik, üzüldük, adeta bize çok yakın birini kaybetmiş gibi ağladık... Peşine zikirler sohbetler tehir edildiğinde artık durumun ciddiyetini kabullenmeye başladık.

Büyük bir bela, şer olarak gördüğümüz bu virüs çok önemli bir şeye vesile oldu; meğer Cuma namazı bizim mânevi dünyamızda çok büyük bir yer tutuyormuş. Meğer cemaatle namaz kılmak ne kadar güzel ne kadar değerliymiş anladık.

Meğer sohbetlerin olmadığı, toplu zikirlerin olmadığı hayat, hayat değilmiş. Meğer bu ibadetlerin hayatımızda çok büyük bir yeri varmış; mahrum olunca anladık...

Anladık ki gerçek manada İslam'ın tadı, cemaat ile birlikte yaşandığında alınıyormuş. Cemaatteki rahmetin ve bereketin ne kadar büyük olduğunu kaybedince anladık. Bütün bunları ne kadar anladık, bu bela üstümüzden kalkınca hep birlikte göreceğiz.

Hani Rabbimiz; “**Sizin hayır sandığınız şeylerde şer; şer sandığınız şeylerde ise hayır olabilir. Allah bilir siz bilemezsiniz...**” buyurmuştu ya, işte bizim yaşadığımız bu süreçte tam olarak böyle.

Artık dünyadaki bütün milletler, devletler de bir şeyi çok iyi anladı; dünyanın öbür ucunda çıkan bir hastalık dünyanın diğer ucunda yaşayan zengini, fakiri, futbolcusu, siyasetçisi, kendine göre dünyanın en önemlisini, dinini, ırkını ayırt etmeden hasta edip hayatını tehdit edebiliyor.

Bugüne kadar Afganistan'da, Suriye'de, Filistin'de yahut dünyanın herhangi bir yerindeki Müslüman topluluklarda yaşayan halklar büyük sıkıntılar çekmelerine rağmen, bu coğrafyadan çok uzakta yaşadığını zanneden diğer insanlar, bu sıkıntıların kendi kapılarını çalacağını endişesini hiç yaşamamışlardı.

Ancak Şu an öyle farklı bir düşman ile tüm dünya savaşıyor ki; ulaşmadığı hiçbir coğrafya, hiçbir ırk ve hiçbir din mensubu kalmadı. Bu yüzden problemin çözümü amacıyla artık bu toplumlara silah göndermek yerine, çözümün bir parçası olmak için tüm dünya can atacak **İNŞAALLAH**. Bugünlerden sonra artık dünyada hiçbir devlet eski rahatlığında olmayacak.

Bu zor günlerde bizim yapmamız gereken şey; dayanışma içinde olmaktır.

Özellikle ihtiyaç sahibi kardeşlerimize yardım eli uzatmanın tam zamanıdır. Bu düşünceyle Özgür Vakfı'mız hemen kollarını sıvamış, Ülkemizin her yerindeki ihtiyaç sahiplerine erzak göndermeye başlamıştır.

Özgür Vakfı, sadece virüsten dolayı çalışamayan, sıkıntıya düşmüş insanlara değil; aynı zamanda aklına, gönlüne virüs bulaşmış, mânevi hastalığa yakalanmış insanlara da yardım ve şefkat elini uzatmaktadır. Kıymetini bilirsek bu İslam'a ve insanlığa en büyük hizmettir.

Vakfımızın Onursal Başkanı; **Kâmil Uzgur Hocamızın** önderliğinde; Kur'an eğitimiyle, sohbet ve zikirlerle yurt içi ve yurtdışı ziyaretleriyle, kitap ve dergilerle bu mücadeleyi hep birlikte veriyoruz.

Bu mücadeleye destek olmak, omuz vermek hepimizin boynunun borcudur. Allah yolunda mücadele edenlerle beraber olmak, onlara destek vermek imanımızın gereğidir. Öyle inanıyorum ki bu mücadelemiz ve desteğimiz kurtuluşumuza vesile olacaktır. **Kardeşlerim!** bu dünyanın geçici olduğunu asla unutmayalım! Belki de bu fırsatlar bizim son şansımızdır.

İmanımızı, inancımızı amellerimizi sorgulamanın tam zamanıdır. Biz, Rabbimizin bize gönderdiği Kur'an-ı Kerim'in ve Resül'ünün emirlerini yerine getirmede ne kadar samimi ve gayretliyiz?

Bu sorunun cevabını Haşr Süresinin 21. ayetini okuduktan sonra hepimiz kendimize verelim:

"Şayet biz bu Kur'an'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, onu Allah korkusundan titremiş ve paramparça olmuş görürdün. İşte bu misalleri insanlar düşünsünler diye veriyoruz..."

Selam ve dua ile...

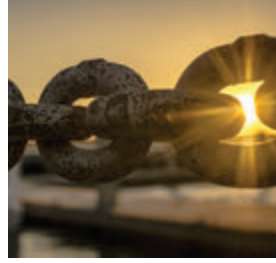
Bülent KOÇAK
Özgür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Emânete Riâyet Etmek

HÂFİZ MUSTAFA UZGUR
HOCAEFENDİ (k.s.)

6

Evvelden Başlayıp Âhire Ulaşacak Yolculuğun En Büyük Mücâdelesî; "Fitne"

KÂMİL UZGUR HOCAEFENDİ

12

Salgın Hastalıkla Mücadele Eden Bir Sultan; "I. Ahmed Han"

Editör
MUSTAFA UZGUR

16

Peygamber Efendimizin (sav) Şifâ Duası

21

Allah'a Kurban Olma Vakti

HASAN KARADUMAN

22

Esmâ-ül Hüsnâ "el-Mütekebbir"

Editör
MUSTAFA UZGUR

26

Mihmandâr-ı Nebî, İstanbul'un Mânevi Sahibi; "Ebû Eyyûb el-Ensârî"

ABDURRAHMAN UZGUR

28

Ağzuların Tadını Bozan Ölümün Tefekkür Edilmesi

Editör
MUSTAFA UZGUR

34

ÖZGÜR
YARDIMLAŞMA
DOSTLUK VE EĞİTİM
VAKFI

www.ozgurvakfi.org

ADRES

Balıkyolu Mh. Balıkyolu Cd.
418. Sk. No:8 Esenyurt
İstanbul - TÜRKİYE

İLETİŞİM

Tel.:+90.212 620 29 52
Fask:+90.212 699 27 15

YIL / SAYI

2020 / 13

YAYIN SAHİBİ

ÖZGÜR YARDIMLAŞMA
DOSTLUK VE EĞİTİM VAKFI

Büyük Ayasofya Camii'si ve Aslına Dönen Bir Millet

ABDURRAHMAN DEMİREL

38

Elektrikli Otomobiller ile Fosil Yakıtlı Otomobillerin Mücadelesi

SÜLEYMAN MURAT BAĞDATLI

42

Rabbani İlhamları İşiten ve Nefsini Huzura Kavuşturan İnsan

FATMA UZGUR HOCAHANIM

53

Çağımızı Tehdit Eden Salgın; "Koronavirüs"

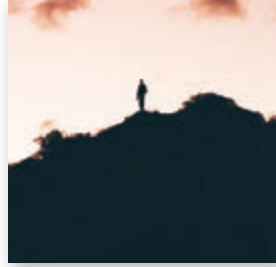
MUSTAFA GÜRBÜZ

58

Kulun Rabbine Karşı Samimiyetinin İlk Göstergesi; "Tövbe"

KADER MİNGSAR

66

Vakfımızın İzmir İlindeki Faaliyetleri

70

Değerli Özgür Müslüman okurları, tüm dünyada etkisini gösteren Koronavirüs salgını ülkemizin her alanını etkisi altına almış bu nedenden ötürü dergimizin **basım-yayın ve dağıtım** işleyişide etkilemiştir. Bu sebeple belirli bir aradan sonra Özgür Müslüman dergimiz **Eylül ayı sayısı** ile hizmetlerine kaldığı yerden devam etmektedir. Yeni oluşturduğumuz **QR Kod** sistemi sayesinde dergimizin 13. sayısındaki tüm makalelerini elektronik ortamda dinleyebilirsiniz. Ayrıca bu sayımız içerik ve grafikler bakımından diğer sayılarımıza göre daha kapsamlı olarak düzenlenmiştir. Rabbim, bu güzel hizmetlerin artarak devam etmesini ve siz değerli okurlarına sunabilmemizi nasip eylesin.

EDİTÖR

MUSTAFA UZGUR
Marmara Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Tasavvuf YLM

GRAFİK TASARIM

SEDAT KAYA
Grafik Yönetmeni

MAKALE SESLENDİRME

TURGAY AY
Radyo Program Sunucusu

BASKI

BAĞIŞLARINIZ İÇİN

VAKIFBANK
BAHÇELİEVLER ŞUBESİ
İBAN NUMARASI

TR54 0001 5001 5800 7304 5325 60

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları ÖZGÜR VAKFI'na aittir. Yazılardaki her türlü mesûliyet, yazara aittir. Gönderilen yazılarda editör ve yayın kurulu değişiklik yapabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez. Yayınlanan yazılarda telif ücreti ödenmez. Dergimizde bulunan her türlü fotoğraf ve görselin kullanılması ve kopyalanması yasaktır. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metinler aynen veya değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

EMÂNETE RİÂYET ETMEK

- Biz emaneti, göklere, yeryüzüne ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yükledi. Doğrusu insan çok zâlim, çok câhildir.
(Ahzâb Suresi 72-73)

EMÂNETE
RİÂYET ETMEK

Cenâb-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'inde bizlere emanetten bahsediyor. Ayet-i celîleye baktığımızda her şeyin birer emanet olduğunu görüyoruz; Malın, servetin, çoluk ve çocuğun, ailenin. Hepsi sana bir emanettir. Hiç düşünmüyor musun? Sen kimsin? Emanetin başındasın, emanetin çobanısın. Süründen mesulsün. Eğer komşun yanında aç yatıyor ve sen tok yatıyorsan, mesulsün. Zaten hadis-i şerifte: **"Komşusu aç iken kendisi tok yatan bizden değildir."** diye vârid olmuştur.

Şimdi ise binlerce Müslüman aç. Biz ise tok yatıyoruz. Kimsenin komşusu, kimsenin umurunda değil. Hiç düşünmüyor. Düşünme, tefekkür etme yok. Aklına bile gelmiyor. Bir gün gelecek o tok komşunun yanında aç yatan komşu mahşer günü, Mahkeme-i Kübrâ'da yakasına yapışacak ve hakkını alacak ve şikayetçi olacak; **"Ya Rabbi! Bu adam midelerini doldurdu, sıcak kaloriferlerin karşısında, yumuşak döşeklerde yattı. Benim de odunum, kömürüm yoktu. Param yoktu. Çorbam yoktu. Yemek için tencerem kaynamıyordu. Ben şikayetçiyim, Ya Râb!"** diyecek.

Cennet öyle bedava değil. Allah'ın rızası kazanmak hiç kolay değil. Zorluklar çekeceksin, zorluklara katlanacaksın, belâ ve musibetlere sabredeceksin ki, Allah'ın rızasına nail olasın. Bu dünyada olduğu gibi ahirette de hiçbir karşılık bedava ve bedelsiz değildir.

Bu minvalde ellerin, gözlerin, kulakların, dilin, ayakların, kalbin hasılı bütün azaların, malın, mülkün, evlatların hepsi sana emanet. Sen ise bunlar benim zannediyorsun. Madem bu iddiadasın, tüm bunlar senin, o halde senin olan vücudunun hastalanmasına ve ölmesine engel olsana. Tüm bu nimetlerin hakiki sahibi biz olmadığımızı göre, bu emaneti korumak zorundayız.

Gözlerini koru buyuruyor, Cenâb-ı Hak. Gözlerin harama, nâ-mahreme baktı mı diye sorguya çekileceksin. Göz sana şahitlik yapacak. Şu azaların, parmakların, senin lehinde ve aleyhinde sana şahitlik yapacak. Sen başıboş gelmedin, sen yalnız değilsin. Seni takip eden gözcüler var. Gözcü melekler sağında ve solunda seni gözlüyor. Başının üzerinde de ayrıca bir melek var. O da senin yaptığını kayda alıyor. Yarın mahşerde tüm bu yaptıklarını kaset gibi kendin dinleyeceksin: **“Ya Rabbi! Bunları ben yapmadım, bu kusurları işlemedim”** diye şaşıracaksın, inkâr edeceksin ama kitabın da, kalem de sana şahitlik edecek. Yazan melekler sana şahitlik edecek. Kirâmen Kâtibin melekleri de sana şahitlik yapacak. Kurtuluş yok...

Peki kurtuluş ne zaman var? Allah'ın emirlerini yerine getirip nehyettiği bütün kötülüklerden emanetleri korursan, o zaman gerçek kurtuluşa erersin. Başka bir ayette Cenâb-ı Hak buyuruyor ki:

“Allah size, mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.

Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah her şeyi işiten, her şeyi görendir.”¹

Hz. Musa (as) Cenâb-ı Hakk'a:

– Ya Rab! Beni iyi kullarımdan seçmene sebep nedir? Peygamber olarak neden beni seçtin? Hangi amelime göre seçtin? der. Yüce Allah bu hitâba karşılık;

– Ya Musa! Sen çok merhametlisin. Bütün yaratmış olduğum varlıklara karşı merhametlisin. Yetimlere, miskinlere, dullara, ihtiyaç sahiplerine, kâfir dahi olsa onlara zulmetmezsin. Onun için seni peygamber seçtim. Seni sevdiğim bir kul yaptım. buyurur.

Allah'ım, bizi de o merhametli kullarından eyle!
Peygamberimiz (sav) bir gün ashabına
merhametten bahsederken, Ashab;

“Ya Rasulallah, biz merhametli değil miyiz?”
dediler. Efendimiz;

“Yalnız kendine merhametli olmak
merhametli sayılmaz. Başkalarına da merhamet
etmelisin. Yerdeki haşerelere, bütün varlıklara
merhamet edeceksin” buyurmuştur.

Efendimizin verdiği bu misâle karşı
bahsedeğimiz diğer bir örnek şu şekildedir;

Çölde gezen bir adam çok susamış. Aramış ve
bir kuyu bulmuş. Kuyuya inmiş, kana kana su içmiş.
Daha sonra büyük bir gayret ile kuyudan çıkmış.
Kuyunun üzerinde bir köpek görmüş. Köpeğin dili
sarkmış, yerlere, kumlara yuvarlanıyor. **Eyvah!** bu
köpek de benim gibi susamıştır, ciğerleri yanıyor,
demiş. İnmiş tekrar kuyuya. Ayakkabılarına su
doldurmuş, köpeği su vermiş. Bu amel o kişinin
cennete girmesine vesile olmuş.

İşte bir köpeğe merhamet eden kulu, Allah
günahlarına bakmadan affedip ve onu cennetine
ulaştırmaya kâdirdir.

Şimdi bizde tebliğ ediyoruz. Allah'ın ve Rasû-
lullah'ın emirlerini kullara anlatıyoruz. Tebliğimizi
merhametle yapmalıyız.

Demek ki ne mal ne evlat ne saray ne köşk
hiçbir şey buradan ahirete götürülemez. **Ya Rabbi!**
İnsanların diriltileceği gün ve Allah'a temiz bir kalple
gelenler dışında malın da çocukların da fayda
vermeyeceği gün beni mahcup etme! ²

Peki ahirete ne götürebiliriz?

Allah, ahirette bizden kâmil bir iman, selim bir
kalp istiyor. Malın da, mülkün de, sarayın da, köşkün
de hepsi burada kalıyor. Bakınız Peygamberimiz (sav)
buyuruyor ki:

“Cenâb-ı Hakk'ın öyle kulları var ki, Yevmü'l Mahşer de herkes korku içinde yaşarken, onlar tahtlar, kürsüler üzerinde oturmuş, korku ve hüznü bilmez, görmezler.”

Ashab:

“Ya Rasûlallah, onların ameli nedir?”

“Onlar sevdiklerini Allah için sevmişler, sevmediklerini de Allah için sevmemişlerdir.”²

İşte şimdi biz birbirimizi Allah için seviyoruz. Allah için bir araya geliyoruz. Bir araya geldiğimizde para mı dağıtılıyor? Biz Rızâullah için bir araya geliyoruz. **Ya Rab!** ayaklanmamızı niza yolundan ayırma. Tarîk-i müstakim'den kaydırma. Şeytan ve nefsin tuzağına düşürme. Evlatlarımızı sokaklardan, çarşı pazarlardan, televizyonun melanetlerinden sen koru **Ya Rab!** Âlem-i İslâm'a yardım eyle.

* Bu Makale Hâfız Mustafa Uzgur Hocaefendinin “Hakk'a Giden Yolda Yürümek-1” adlı eserinden derlenmiştir.

DİPNOT:

- 1- Nisa Suresi, 58.
- 2- Şuara Suresi, 88-89.

eş-Şeyh es-Seyyîd
Hacı Hâfız Mustafa UZGUR
(ÖZGÜR) Karsî (ks.)

Nasıl ki ateşli bir hastanın ateşi derece derece yükselmeye başlayınca, doktor hemen müdâhale ediyorsa; iman, ihlası ve samimiyeti azalanlara da bir **Gönül Doktorunun** müdâhale etmesi lazımdır.

EVVELDEN BAŞLAYIP
ÂHİRE ULAŞACAK
YOLCULUĞUN
EN BÜYÜK MÜCÂDELESİ;

“**FİTNE**”

Kur'an-ı Kerim'deki kullanımları göz önüne alındığında fitne ifadesine pek çok mana verilebilir. Bu konuda Taberî'nin Câmiu'l-beyân adlı tefsiri de dikkate alındığında fitnenin Kur'an'da başlıca şu mânalara geldiği söylenebilir: Allah'ın yarattıklarına farklı fırsatlar vererek birbirlerine karşı tutumlarını açığa çıkarması, şeytanın zayıf ruhlu kişilere aşıladığı bâtil inanç ve kuruntu, imtihan, şirk, sapıklık, sapma, saptırma, küfür, müşriklerin Müslümanlara uyguladıkları ve şirke döndürmeyi amaçlayan baskılar, azap, ateşe atma, şeytanın hile ve tuzacı, Sınama, delilik.

Medine döneminde nâzil olan Bakara Sûresinin 191. ve 217. ayetlerinde Rabbimiz; **"Fitne öldürmekten daha şiddetli bir suçtur"** ve **"Fitne öldürmekten daha büyük bir suçtur"** şeklinde beyânlar da bulunarak müşrikler tarafından Müslümanların inançlarına yöneltilen fitnenin taşıdığı tehlikenin büyüklüğü vurgulanmış; düşmanın gerçekleştirmeyi umduğu küfür ve

şirk hâkimiyetine karşı mücadeleye girişilerek fitnenin bertaraf edilmesi gerektiğini ve Allah'ın dininin hâkim kılınması için gereken her türlü mücadelenin gösterilmesi gerektiği ortaya konulmuştur. Bu ifadelerle fitne kavramı demin bahsettiğimiz manalardan sıyrılarak bir iman ve zihniyet savaşının sebebi şeklindeki yeni bir konuma sahip olmuştur.

Sonraki dönemlerde fitne kelimesi toplumdaki dini, sosyolojik, siyasi her türlü alanda ortaya çıkan kargaşa, karışıklık ve düzenin bozulması manalarında kullanılmıştır. İslâm ümmetinin birlik ve bütünlüğünü bozan her türlü komplo ve yıkıcı faaliyet fitne olarak ifade edilebilir.

Bu konuyla alakalı olarak Peygamber Efendimizin (sav); **"Birtakım fitnelerin yağmur selleri gibi evlerinizin arasında aktığını görüyorum"**² ifadeleri sahih hadis kitaplarında mevcuttur. Yine **"Yakında fitneler meydana gelecektir. O zaman oturan ayakta durandan, ayaktaki**

yürüyenden, yürüyen koşandan hayırlıdır"³ meâlindeki cümleler ile bizlere her daim devam eden fitne hususunda temkin ve tedbiri elden bırakmamız gerektiğini açıkça ifade eder.

Fitne şeytanın elindeki uzun bir zincire benzer. Bu zincirin bir tarafında uluslararası alanda işleyen fitne grupları, ortasında ulusal manada çalışan fitne unsurları ve diğer ucunda ise yerel fitne dediğimiz herkesin kendi alanında, çevresinde, partisinde, cemaatinde, cemiyetinde vb. alanlarda ortaya çıkabilecek fitne elemanları yer alır.

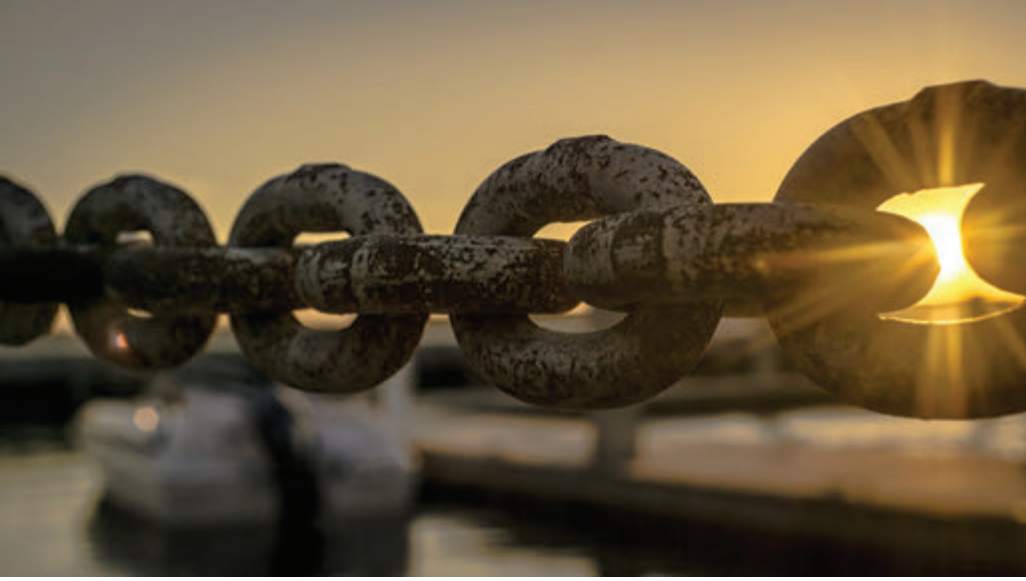
Misalden anlaşılacağı üzere bu zincirin her unsuru birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Şeytan bu fitne mekanizmasını böyle işletir. Şeytan bilir ki zincirin halkaları birbirine bağlı kaldığı ölçüde beslenir ve güçlenir.

Yaratılmışların içerisinde fitneyi ilk başlatan, fitnenin kaynağı herkesin bildiği üzere yine şeytandır. Rabbimiz meleklerine; "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım"

buyurduktan sonra bu ifadesini takdir etmiş ve Âdem (as) yaratmıştır. Daha sonra yine Meleklerle, "Âdem'e secde edin" demiştir. Ancak tüm melekler secde etmesine rağmen; İblis direndi, büyüklendi ve kâfirlerden oldu. Böylece rabbine şirk koşarak ilk fitnenin kaynağı oldu.

Bu sebeple Müslüman, inançlı kişi; şeytanın başlattığı ve kıyamete kadar da bizleri de kendi cephesine dahil etmek için her ânı kullanacağı bu fitne zincirinin herhangi bir halkası olmamaya gayret etmelidir. Bu gayretini neye mal olursa olsun ömür boyu sürdürmek için mücadele etmelidir. Çünkü kulluğunun Allah katındaki değeri bu mücadelesine bağlıdır. Bu mücadeleyi göstermeyen ya da bir noktadan sonra çeşitli sebeplerden dolayı bu mücadeleden vazgeçen Müslüman'ın imanı değer kaybedecektir. Bu değer olmadıktan sonra da Müslüman hayatında neyin mücadelesini verirse versin, gecesini ve gündüzünü ne uğruna harcarsa harcasın bir kıymeti olmayacaktır. Çünkü Allah (cc) kendi ölçülerinin dışındaki hiçbir

gayrete ne bir değer ne de bir pirim verir. Allah'ın değer vermediği bir insan, hangi sıfatla yaşarsa yaşasın fark eder mi?

Başa gelecek olursak bu fitne zincirinin hiçbir halkasında olmamak lazım. Bunun içinde o zinciri iyi tanımak, kapılmamak ve her bir halkasını küçük büyük demeden gerek ulusal gerekse uluslararası alanda kaydetmek, akıllara kazımak lazım gelir ki; şeytanın bu fitne zincirini, fitne sistemini nasıl kullandığını iyice bilelim. Allah muhafaza o fitne zincirinin herhangi bir halkası olmayalım.

Rabbimiz bizleri yaşamımız boyunca, her türlü amel ve gayretimizde şeytanın fitnesine alet olmaktan korusun, muhafaza eylesin. Bizleri şu kısacık dünyada Hakk'ın yolunda olup, O'nun yoluna hizmet eden kullarından eylesin. Şeytanın fitne halkalarından birisi olmak yerine; Rabbimizin emrini tüm cihâna yayan Silsile-i Meşâyih'imizin Altın Zincirindeki halkalardan birisi olabilmeyi nasip eylesin.

Rabbim, geçmiş olduğumuz şu zorlu süreçlerden bizleri sağlık ve sıhhatle çıkarmayı nasip etsin. Bu süreçte vefat edenlerimize rahmet, hastalarımıza ise acil şifalar nasip eylesin!

DİPNOT:

1-Mustafa Çağrıncı, DİA (Diyanet İslam Ansiklopedisi), 1996, 13. Cilt, s.156.

2-Buhârî, "Fiten", 4

3-Buhârî, "Fiten", 9, "Menâẖib" 25; Müslim, "Fiten", 10; Müsned, V, 39, 48, 110.

4-Bakara; 2/31-34.

SALGIN HASTALIKLA MÜCADELE EDEN BİR SULTAN...

I. AHMED HAN
(1603-1617)

Tarih sahnesi içerisinde Türk-İslam medeniyetinin uzun ve sağlam bir geçmişinin olması, bugün yaşayan bizlerin birçok alanda tecrübeye sahip olmasına sebep olmuştur. Ceddimizin, Türk kültürünü bugünlere getirebilmesi ve İslam medeniyetinin hakikatleri ile birleştirmesi neticesinde; İlahi hikmetleri arayarak yolunu çizen, atacağı adımlara bu düstür ile şekillendirebilen bir toplum oluşmuştur.

İçinde bulunduğumuz şu zor zamanlarda yaşadığımız hadiseleri daha iyi idrâk edebilmemiz ve çözüm üretebilmemiz için bizlere düşen görev ise geçmişte yaşanmış bu hikmetli tecrübeleri araştırmak, bunun sonucunda adımlarımızı bu tecrübelerden ders alarak atmamız olmalıdır.

Bu derin ve bir o kadarda kültürel açıdan zengin olan İslam medeniyetinin 624 yıllık bir parçasını içerisinde barındıran Osmanlı İmparatorluğu da bizlere örnek olması açısından son derece önemlidir.

Bu dönemin örneklerden bir tanesi, Sultan I. Ahmed Han döneminde gerçekleşmiştir. Ahmed Han, Osmanlı İmparatorluğunun On dördüncü (14.) padişahı olma şerefine nail olmuş, padişahlığa on dört (14) yaşında gelmiş ve on dört (14) sene hükümdar olarak kaldıktan sonra 1617 de genç denecek bir yaşta vefat etmiştir...

Kendisi 3 kıtada hüküm süren, döneminin en güçlü hükümdarlarından bir tanesi olmasının yanında, Allah ve Peygamber aşkı ile dolu olan gönlüne Sevgi ve Muhabbet tohumları ekecek bir gönül sultanına da sahipti. Belki de kendi nefesine her daim Allah'ı hatırlatacak bir mürşide sahip olabildiği için zâhirde 3 kıtada hüküm sürmüştü. Sonuçta gönlünün sahibi olan güç ile arzın sahibi olan gücün aynı Allah (cc) olduğunu çok iyi biliyordu.

Sultan Ahmed Han, dönemin büyük mürşidi Aziz Mahmûd Hüdâyî hazretlerinin müntesibi idi. Sık sık mürşidini ziyaret eden Sultan ile Hüdâyî hazretlerinin aralarındaki muhabbet ve O'na duyduğu teslimiyet herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Saltanatın kendisine yüklediği sorumluluk ve zaman zaman içinde hissettiği manevî hallerin etkisi; Manevi hocası Hüdâyî hazretleri ile hasbihâl etme arzusunu ortaya çıkarırdı. Kendisini ziyaret etmek için oluşan her fırsatı değerlendirir, bulduğu ilk fırsatta O'nu görmek için Üsküdar semtine doğru yola çıkardı.

Bir gün kendisi ve devlet erkanından yanına aldığı birkaç kişi ile birlikte, Hüdâyî hazretlerinin dergâhına doğru yola çıkmıştı. Üsküdar çarşısından geçerken kendisini gördüğünü zannetti. Dikkatlice baktı. Evet! Kendisine ulaşmak için yollara çıkmışken aradığı zât yanına kadar gelmişti. Usulca atından indi, Hüdâyî hazretlerinin yanına giderek selam verdi. Kendisine; **"Bizde sizi ziyaret etmek için Hane-i Saadetinize doğru gitmekte idik. Sizi görünce sevindik ve yanınıza geldik."** sözlerini söyledi.

*Aziz Mahmûd Hüdâyî
hz. Camii ve Türbesi

Bir müddet muhabbet ettikten sonra Hüdâyî hazretleri kendilerini dergâha davet etti. Bunun üzerine Sultan; “**Der-gâhınıza atımız ile gitseniz olmaz mı?**” der. Orada bulunan herkes bunun iltifat olarak söylendiği, zaten Hüdâyî hazretlerinin bu sözü kabul etmeyeceği kanaatinde iken; Manevî sultan; “**Tabi ki, diyerek Sultanın atının üzerine biner ve yavaş yavaş sokakta ilerlemeye başlar.**”

Ortaya çıkan bu görüntü karşısında herkes şaşırmıştır. Hüdâyî hazretleri Sultan Ahmed’in atında seyrediyor, arkasında ise yaya olarak Sultan Ahmed Han yürüyordu. Ancak birkaç adım gidildikten sonra hazret attan indi. Buna karşılık sultan; “**İzin verseydiniz de atımız sizi hane-i saadetinize kadar götürseydi.**” deyince Aziz Mahmûd Hüdâyî; “**Sağ olun Sultanım. Bu kadarı kâfi. Atınıza binmemizin vesilesi, şeyhimiz Üftâde hazretleridir. Bir gün bize; Evladım! Padişahlar ardınca yürüsün, diye dua etmiştir. O’nun duası yere düşmesin diye atınıza bindik. Yoksa ne haddimize!”** der.

Allah’a ve Rasûlüne ve O’nun manevî vârisi olan evliyalara karşı derin bir muhabbet duyan Sultan I. Ahmed Hanın yaşadığı haller bu örnekle sınırlı değildir. Yaptırdığı emsalsiz bir sanat harikası olan; **Sultan Ahmet Camii**’nin de yapımında bu muhabbet gözler önüne serilmektedir.

*Sultan Ahmed Camii

Caminin yapımı sırasında Mısır'da bulunan Sultan Kayıtbay türbesindeki "Nakş-ı Kademi" denilen Hazret-i Peygamberimizin mübarek ayak izlerinin resmedildiği tableti getirtilip, Eyüp Sultan türbesine koydurmuş, inşaat tamamlandığı zaman da oradan alıp camiye yerleştirmiştir. Ancak isabetli bir karar aldığına inandığı bu davranışı sonrasında bir gece Peygamber Efendimizi rüyasında görür. Efendimiz, Ahmed Han'a; Kadem-i Şerif'i aldığı yere iade etmesini söylemiştir... Sultan I. Ahmed Han, görmüş olduğu bu rüyadan son derece etkilenerek üzülmüş, rüyada aldığı emri derhal yerine getirmiştir. Böylece Efendimize karşı hissettiği manevi muhabbet bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Bizleri şu dönemde yakından ilgilendiren ve çok fazla bilinmeyen bir hadise ise Sultan I. Ahmed Han'ın vefatıdır. Sultan Ahmed, döneminde tüm dünyada yayılan ve Taûn hastalığı olarak bilinen, son derece bulaşıcı bir hastalık ortaya çıkmıştır. Bu hastalık Osmanlı topraklarına da sirâyet etmiş halkın büyük bir kısmının etkilenmesine ve ölümlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Öyle ki bu salgın sarayın içine kadar girebilmiş ve Ahmed Han hazretlerine dahî bulaşmıştır.

Uzun bir süre önü alınamayan bu hastalık ile mücadele eden Sultan, genç yaşta bu hastalığa yenik düşerek ahirete irtihâl etmiştir. Sultanın hizmetinde bulunan Saray eşrafından mabeyinci Mustafa Efendi, sultanın vefatından sonra her daim başında taşıdığı kavuğu çıkartır. Ancak gördüğü şey karşısında kendisini tutamaz. Öyle ki; kavuğun içinde peygamberimizin mübarek ayak izini temsil eden Kadem-i Şerif'in küçük bir minyatürü yapıştırılmış ve altına bir not kâğıdı sıkıştırılmıştır. Sultanın kendi el yazısı ile yazdığı kâğıtta şu mısralar yer almaktadır:

*Peygamber Efendimizin (sav)
Nakş-ı Kademi (Mübarek Ayak İzi)

*N'olâ tâcım gibi başımda götürsem dâim,
Kadem-i pâkini ol hazret-i Şah-ı Rasülün.
Gül-i güلزârı Nübüvvet, o kâdem sahibidir,
Ahmedâ durma yüzün sür, kademine ol gülün.*

Sultan I. Ahmed Hân

----- *Günümüz Türkçesi* -----

*Resûllerin şâh-ı olan Hz. Muhammed'in ayak izi resmini,
Tâcım gibi, başımda taşısam
bunda şaşılacak bir durum yoktur;
Çünkü peygamberlik bahçesinin gülü,
o ayak izi sahibidir... (sav)*

Sultan I. Ahmed Hân

Bilelim ve emin olalım ki ölüm herkesin tadacağı bir gerçektir. O halde bizlerin endişe etmesi gereken şey ölümün ne şekilde geleceği, ne zaman vukû bulacağı, yahut hangi hastalıkla gerçekleşeceği değil; o an geldiğinde Sultan Ahmed Han'ın zamanında bizlere gösterdiği şekilde Allah ve Rasûlullah aşkıyla ölümü karşılayabilmek olmalıdır. Yahut gönüller sultanı Azîz Mahmûd Hüdâyî hazretlerinin ifade ettiği biçimde aşk-a düçâr olmaya gayret edebilmektir:

*Neyleyeyim dünyayı, bana Allah'ım gerek,
Gerekmez ma-sivâyı, bana Allah'ım gerek..*

*Ehl-i dünya dünyada, ehl-i ukbâ ukbâda
Her biri bir sevdada, bana Allah'ım gerek..*

*Dertli dermanın ister, kullar sultanın ister,
Âşık cânanın ister, bana Allah'ım gerek..*

*Fâni devlet gerekmez, türlü ziynet gerekmez
Haksız cennet gerekmez, bana Allah'ım gerek..*

*Bülbül güle karşı zâr, pervaneyi yakmış nâr
Her kulun bir derdi var, bana Allah'ım gerek..*

*Beyhûde hevâyı ko, Hakk-ı bula gör yâhû
Hüdâyî'nin sözü bu, bana Allah'ım gerek..*

- Azîz Mahmûd Hüdâyî -

DİNLEMEK İÇİN TARA!

ŞİFÂ DUASI

**Hz. Aişe (r.anha) dan rivâyet edildiğine göre
Nebiyy-i Ekrem (sav) Efendimiz kendilerine bir hasta getirildiğinde şöyle dua ederdi;*

(Buhârî, Merdâ 20; Müslîm, Selâm, 46; Ebû Dâvud, Tıbb, 18-19.)

أَذْهَبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ أَشْفِ وَأَنْتَ الشَّافِي
لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَا يُعَادِرُ سَقَمًا

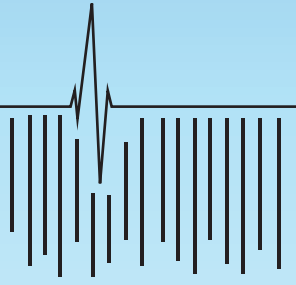
Ey insanların Rabbi!

Bu hastalığı gider ve Şifâ ver,

Çünkü Şifâ verici Sen'sin!

Sen'in vereceğin Şifâdan başka Şifâ yoktur.

Öyle Şifâ ver ki, Hiçbir hastalık bırakmasın!

ALLAH'A KURBAN OLMA VAKTİ

Arapça'da "**kur**b****" kökünden türemiş olan kurban kelimesi; sözlükte yaklaşmak, Allah ü Teâlâ'ya manevi yaklaşmaya vesile olan şey anlamlarına gelmektedir. Dini bir terim olarak kurban, Allah ü Teâlâ'ya yaklaşmak ve O'nun rızasına kavuşmak için ibadet niyetiyle, belirli şartları taşıyan hayvanı belirli bir vakitte usulüne uygun olarak kesmeyi ve bu amaçla kesilen hayvanı ifade eder.

Kurban Bayramı'nda kesilen kurbanı, "Udhiyye" hac da kesilen kurbanı ise "hedy" denir. Akıl sağlığı yerinde, hür, mukim ve dini ölçülere göre imkân sahibi olan mü'min; Allah ü Teâlâ'nın rızasını kazanmak gayesiyle kurbanını kesmekle, hem Cenâb-ı Hakk'a yaklaşmakta hem de maddi durumları yetersiz olup da kurban kesemeyenlere yardımda bulunmaktadır.

Kurban ibadetinin ruhunda Hakk'a yakınlık ve halka fedakârlıkta bulunma anlayışı vardır. Kurban, bir Müslümanın bütün varlığını, gerektiğinde Allah ü Teâlâ'nın yolunda feda etmeye hazır olduğunun bir nişânesidir. Hanefi mezhebine göre kurban kesmek, gücü yeten herkes için vaciptir. Kur'an da meâlen "Rabbin için namaz kıl ve kurban kes"¹ ayeti kerimesi kurbanın vacip olduğunun delilidir. Yine Peygamber Efendimiz (sav) bir hadis-i şeriflerinde; "İmkânı olup da kurban kesmeyen bizim namazgâhımıza yaklaşmasın"² buyurmakla da kurbanın vacip olduğu anlaşılmaktadır.

Kurban, Müslüman toplumların belirli simgesi ve şiarı sayılan ibadetlerden biri olarak asırlardan beri, özellikle milletimizin dini hayatında önemli bir yer tutmaktadır.

Kurbanın hem toplumsal hem de manevi yönü olduğundan kurban edilecek hayvanda olması gereken özellikler vardır. Berab b. Azib (ra) dan merfû olarak rivayet edilen hadisinde Peygamber Efendimiz (sav) şöyle buyuruyor: "**Topal hayvan, tek gözlü hayvan, hastalığı belli olan hayvan, zayıf ve cılız hayvan kurban edilmez.**"³ Maksat sadece et dağıtmak olsaydı kurban edilecek hayvanda bu özellikler aranmazdı. Bu da bize kurbanın toplumsal yönden daha ağır basan bir mânâ yönü olduğunu gösterir. Bunun Kur'an da en güzel delili ise, "**Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Fakat O'na sizin takvanız (Allah'a karşı gelmekten sakınmanız) ulaşır...**"⁴ mealindeki ayeti kerîmedir.

Tasavvufî anlayışta ağırlıklı olarak kurbanın bu yönü üzerinde duran âlimler, maksadın derin hikmetlerini bize şöyle anlatırlar: İntisap etmekle şeref ve izzet duyduğumuz "İslâm" kelimesi, teslimiyetin en büyük delilidir. Sûfilere göre kurban, teslimiyetin ve boyun eğmenin bir ifadesidir. Allah ü Teâlâ'ya boyun eğmek her şeyden önce mutlak itaati gerektirir. İbadetlerde mutlak itaat ise onları sadece Allah ü Teâlâ'nın rızasını gözeterek, O'nun emrettiği şekilde yapmaktır.

Kuşeyrî (r.a) kurbanın itaat manasına geldiğini; **“Rabbi ona teslim ol dediğinde, Âlemlerin Rabbi 'ne teslim oldum demişti.”**⁵ ayeti kerimesini delil getirerek açıklar. Hz. İbrahim malından, bedeninden, evladından hiçbir şeyi esirgememiştir. Zâhiren boyun bükmek, kişinin iç dünyasının da yani kalbinin boyun bükmesiyle olur.

Bursevî hazretleri şöyle der: İbrahim (a.s) fiiller, sıfatlar ve zât'a dair, tevhidin bütün mertebelerini gerçekleştirmiştir. Zira Allah ile kul arasındaki külli perdeler üçtür, bunlar: Mal, evlat ve beden (can) perdeleridir. İşte fiillerin tevhidi maldan, sıfat tevhidi evlattan, zât tevhidi ise beden ve candan fani olup, feragat etmekle hâsil olur. İşte bütün bu perde ve engeller sırası ile tevhit deki makamlara mukabildirler.

Sonuçta Allah ü Teâlâ birinci tevhid olan e'âl tevhidini gerçekleştirmek için İbrahim (a.s.)'in malını almıştır. İkinci tevhit olan sıfat tevhidini gerçekleştirmek için onu evladını kurban etmekle sinamıştır. Üçüncü tevhit olan, zât tevhidini gerçekleştirmek için de onu Nemrut'un ateşine atarak, cisim ve canını almıştır.

İşte, bütün bunlardan İbrahim (a.s.)'in fenâfillah ve bekâbillah makamlarına ulaştığı ortaya çıkmaktadır. Bundan dolayı Cenâb-ı Allah tevhidin hakikatine ulaşan Hz. İbrahim'i dost edinmiştir.⁶

Kurban kesen kişi, şeriatın gereğini yerine getirmiş olsa bile, yaptığı ibadetin Allah ü Teâlâ'nın katında gerçek itaati ifade edebilmesi için takva şarttır. Kurban kesmek, tasavvufta en çok nefis ve onun meşru olmayan eğilimleriyle bağ kurularak değerlendirilmiştir. Buna göre dış âlemde hayvan kurban etmek, gerçekte kulun iç âlemindeki hayvânî yönlerini Allah rızası için kurban etmesi, yani öldürmesi anlamına gelir. Bu tefekkürle kurban kesen mü'min nefsânî arzularını ve süfli duygularını boğazlayarak yok ettiğini düşünür. Nefsinin bütün kötü hasletlerinden kurtularak ahlak-ı hamide'ye kavuşur.

Cüneyd-i Bağdadi (k.s.) bu durumu, kurban kesme mahallinde nefsinin bütün arzularını kurban etmeyen kimsenin, kurban kesmiş sayılmayacağını bildirir. Nefsin fenalıklarından uzak kalmayı başaran mü'min Hakk'a yakınlık elde edecektir. Bu durum da tasavvufun hedefleri arasındadır. Kişi nefsânî arzu ve isteklerinin esiri olmaktan kurtuldukça Allah ü Teâlâ'ya yaklaşır.

Kurban bir yönüyle de Allah ü Teâlâ'ya şükürdür. Şah Veliyyullah ed-Dihlevî (r.a.) Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in veda haccı esnasında, kurban kesme yerinde almış üç adet kurbanı bizzat kestiğini naklettikten sonra bundaki hikmetin,

Allah ü Teâlâ'nın kendisine bahşettiği ömrün her bir senesine karşılık bir kurbanla şükretmek istemesi olduğunu vurgular.

Allah ü Teâlâ'yı anmanın farklı bir tezâhürü olan kurbanın kesimi esnasında, diğer ibadetlerde olduğu gibi gerçek anlamda da Allah ü Teâlâ'nın ismi anılır.

Hiz. Mevlâna (k.s.) kurban keserken getirilen tekbir ile namaza başlarken söylenen tekbir arasında ortak bir bağ kurar. Buna göre namaz kılarırken söylenen tekbirin anlamı **"Ya Rabbi! huzurunda kurbanım"** demektir. Kurban keserken de **"Allah-ü Ekber – Allah-ü Ekber"** aynı şekilde öldürülmeye (terbiye edilmeye)⁷ layık olan nefsi kurban ederken de bu söz söylenir. Bu açıdan bakıldığında her iki tekbirin manası da aynıdır.

Biz mü'minlere tevekkülün ne olduğunu yaşayarak anlatan ve güzel bir örnek olan Hiz. İbrahim (a.s) kendisinden oğlunu kurban etmesi istenildiği gibi başka birçok zorlu imtihan ile de sınanmıştır. Putları parçaladığı için Nemrut tarafından ateşe atılmak istenen Hiz. İbrahim (a.s) ateşe atılmak üzereyken sadece Allah ü Teâlâ'dan yardım istemiş, **"Hasbünallahi ve ni'me'l vekil"** (Bize Allah yeter! O ne güzel koruyucudur) diye dua etmişti. Yüce Allah (cc), ateşe atılıp tevekkülün zirvesine ulaşan sadece Rabbine güvenip dayanan Hiz. İbrahim (a.s)'ı yardımsız bırakmadı. **"Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve esenlik ol dedik."**⁸ ayet mealinden anlaşıldığı üzere onu kurtardı.

Bir süredir tüm dünyanın sıkıntı yaşadığı Koronavirüs salgın hastalığı, ülkemizde de yaşanmaktadır. Hastalık hem can kaybına sebep olmuş hem de önlem kapsamında gerçekleşen yasaklamalar nedeniyle mal kaybına sebep olmuştur. Elbette biz inanan Müslümanlar olarak bu olayın Allah ü Teâlâ'dan gelen bir imtihan olduğunu düşünüyor ve gereğini yerine getirmeye çalışıyoruz.

Kur'an-ı Kerim ayetlerine göre sıkıntı ve imtihanlar karşısında bizden istenen, tevekkül ve teslimiyettir. Biz Müslümanlar Hiz. İbrahim'in tevekkül ve teslimiyetini örnek alarak, bunu davranışlarımıza yansıtabilirsek, inşallah yaşadığımız bu imtihandan kazanmış olarak çıkarız. Allah ü Teâlâ'nın meâlen buyurduğu gibi **"Şüphesiz her güçlükle beraber bir kolaylık vardır."**⁹

Bu zorlu süreçte tevekkül ve teslimiyetin yanı sıra hasta olanlara Rabbimizden şifâ vermesi için dua etmek, maddi sıkıntı içerisinde olanlara da yardım etmek, hem dini hem de insanî vazifemizdir. **"Komşusu açken tok yatan, mü'min değildir."** buyuran bir Peygamberin ümmetiyiz. Bu nedenle, her zaman olduğu gibi ihtiyaç sahiplerine kol kanat geren sofralarına bir lokmada biz koyalım derdinde olan Şeyhimiz Üstadımız **Hacı Kâmil Uzgur Hocaefendi** ve Onursal Başkanlığını yaptığı **Özgür Yardımlaşma Dostluk ve Eğitim Vakfı** bu yılda mütad olarak yaptığı yardımları artırarak bizlere güzel bir örnek olmuştur.

Her daim duyarlı ve şuurlu Müslümanlar olarak yaşadığımız maddi ve manevi sıkıntılardan güçlü bir iman ile çıkıp, daha nice güzel günlere kavuşabilmek ümidi ve duası ile...

•••••

*Hasan Karaduman /Konya

DİPNOTLAR:

- 1-Kevser, 108/2.
- 2-İbn Mâce, Edahî,2.
- 3-İbn Mâce, Edahî, 8.
- 4-Hac, 22/37.
- 5-Bakara, 2/131.
- 6-Ruhûl Beyân Cilt:16 S:526.
- 7-Buhari Tefsir,13.
- 8-Enbiya,21/69.
- 9-İnşirah,94/5.

el-Mütekebbir

Ey zâtı ve sıfatlarının mahiyeti bilinemeyecek kadar ulu ve kudretli olan Allah (cc).

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَلَمَّكَ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيِّمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

“O, kendisinden başka tanrı olmayan Allah’tır; egemenliğin mutlak sahibidir; her türlü eksiklikten uzaktır; esenlik verendir; güven sağlayan ve kendisine güvenilendir; görüp gözeten ve yönetendir; üstündür; iradesine sınır yoktur; büyüklükte eşi olmayandır. Allah, onların yakıştırdıkları ortaklardan tamamıyla münezzehdir..”

(Haşr Suresi; 59/23)

Sözlükte “büyük ve cüsseli, ulu ve yüce olmak” mânasındaki kiber kökünün “tefe“ul” kalıbından türeyen mütekebbir “büyük, ulu” anlamlarına gelir. Mütekebbir, Esmâ-i Hüsnâ’dan biri olarak “zâtının ve sıfatlarının mahiyeti bilinemeyecek kadar ulu, azâmet ve yüceliğini her dâim izhâr eden” anlamlarına gelmektedir.

Allah’ın kendi zâtının yüceliğini bizlere anlattığı Haşr Suresi’nin 23. ayetinde Mütekebbir; dokuz ilâhî ismin sonuncusu olarak yer alır. Kur’an-ı Kerim’de Kiber kavramı ayrıca on sekiz âyette Allah’a nisbet edilmektedir. Peygamberimizin Allah’ın güzel isimlerini sıraladığı Hadis-i Şerif’inde de ayrıca yer almaktadır.¹

Varlığı ve yokluğu Allah’ın bir tek emrine bağlı bulunan kainattaki hiçbir varlık bu sıfatı takınamaz. Kainattaki her şeyin varlığı ve yokluğu Cenâb-ı Hakk’ın “Kün (Ol!)” emrine bağlıdır. Yaratılmışlar içerisinde bu sıfatın kendisine ait olduğunu düşünme hatasına sahip olan ilk varlık İblis’tir.

Peygamber Efendimiz (sav), 3 büyük hatadan kaçınmamızı bizlere emretmektedir. Bunlar; kibir, haset ve tamah’tır.

“Kibir ve büyüklenmekten kaçının! zira iblisi cennetten çıkararak Adem’e karşı olan kibri olmuştur. Hasetten kaçının zira yeryüzünde ilk kan dökülmesine sebep Kâbil’in Hâbil’e olan haseti olmuştur. Tamah’tan (aşırn hırs) kaçının ki; Adem’in cennetten çıkıp yer yüzüne inmesine sebep olan şey yasak olana tamah etmesiydi.”²

Kendini bilen insan büyüklenmez. Yaratılan, haddini aşıp yaratanın sıfatını takınmaya kalkışırsa cezasının çetin olacağını bilir. Bu yüzden büyüklerimiz; “Kibirlenen kimsenin hasmı Allah (cc) tır” der.

Kibirlemenin, eşi ve benzerinin bulunmadığını iddia etmenin hakikatten ve erdemden uzak bir davranış olduğu şüphesizdir. Çünkü her varlık, sahip olduğu imkânlarla kendisinden değil, yaratıcının lutfu sayesinde nâil olmuştur ve her yaratılmışın üstünde başka yaratılmışlar vardır. Nihayet bütün izzet, şeref ve yüceliklere bizâtihi sahip bulunan Allah yegâne yüce varlıktır. O’nun kendi yüceliğini (kibriyâ) ifade etmesi hem gerçeğe uygundur hem de bütün yaratılmışların hakiki konumunu belirlemektedir. Ebû Bekir İbnü’l-Arabi ilâhî tekebbürün mânasını “yaratılmışların

sıfatlarından münezzeh olmak, azgın ve zâlim insanları kahir ve galebesi altına almak” şeklinde ifade etmiştir. Gazzâlî kullara yakışan tekebbürün, mânevî hayatlarını olumsuz yönde etkileyebilecek her türlü dünyevî

niyeti hakir görüp bunlara tenezzül etmemekten ibaret olduğunu söyler.³

İnsan aklı tek başına Allah’ın büyüklüğünü tam manası ile anlamaktan acizdir. Ancak Rabbine tam manası ile iman etmiş bir gönül ile akletmeye gayret edersek rabbimizin ululuğunu ve kudretinin sonsuzluğunu anlama gayretine girebiliriz. Dikkatinizi çekiyorum! Rabbimizin yüceliğini anlayabiliriz demiyorum.

التَّكْبِيرُ

Anlama gayretine girebiliriz diyorum. Çünkü Allah'ın bizlere hissettirdiği ve bizim idrakimizin açıklığı ölçüsünce ancak rabbimizi hissedebiliriz. Kısacası niyet, amel ve takdir bütünlüğünde tefekkür etmemiz gerekir.

Günümüzde yaşamış olduğumuz hadiseleri göz önüne aldığımız zaman Allah'ın Mütekebbir sıfatını daha yakından hissetmemiz gerekmez mi? Kendini büyük görme cüretini gösteren insanoğlu, gözle görülemeyecek kadar küçük bir virüse karşı yenik düştü. Evlerimizden çıkamaz olduk. Belki ilk defa ölümü kendimize bu kadar yakın hissettik. Ancak öyle bir gaflet içerisindeyiz ki böyle bir durumda dahi yaşadığımız keşmekeş ve gerçek hedefimizin kaybolduğu hayatımıza bir dur diyemiyoruz. Hala evlerimize doldurduğumuz gıda ürünleri ile biraz daha büyük olduğumuzu zannediyoruz. Evden çıkmadan internetten verdiğimiz siparişler ile diğerlerinden farklı ve özel olduğumuzu hissetmek istiyoruz. Ya da çok daha büyük olduğumuzu düşünüyorsak bu süreçte kendimize insanlardan uzakta bir eve veya adaya kapatıyoruz.

○ halde artık kendimize sormamız lazım. **Bu kadar küçük olan şey gerçekten virüs mü? yoksa Bizler miyiz?** Ancak ne yaparsak yapalım elimizde hiçbir güç olmadığını, basit bir dille ifade edersek "küçük" olduğumuzu kabul etmemiz gerek. Böyle bir gün kendi muhasebemizi yapamayacaksak başka ne zaman fırsat bulabileceğiz gerçekten belli değil.

Allah zü'l-celâl ve'l-İkrâm hazretleri bizleri kendini büyük gören mütekebîr insanlardan eylemesin! Bizlere Rasûlünün hadisinde belirttiği kibir, haset ve tamah hastalıklarını vermesin.

İçinde bulunduğumuz süreci sağlık, sıhhat ve afiyetle atlatılmayı nasip etsin. Bu durumu hayra çevirebilmeyi ve kendi muhasebemizi yaparak Rabbimize biraz daha yakınlaşmayı nasip etsin. Rabbimiz vatanımızı ve milletimizi her türlü afet, belâ ve musibetten korusun.

DİPNOTLAR:

- 1-Tirmizî; Du'â',10; Da'avât, 82.
- 2-Süyûtî, el-Câmiu's-sağîr, I, 101.
- 3-Bekir Topaloğlu, Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA), Halîm maddesi, 2006, c.32, s.189-190.

Halid bin Zeyd (r.a), hanımı Ümmü Eyyûp ile birlikte hicretten önce gerçekleşen Akabe biatına iştirak etmişler ve burada Müslüman olmuşlardır. Halid bin Zeyd, Medine'ye döndükten sonra da pek çok dostunun ve akrabalarının Müslüman olmasına vesile olmuştur. Medine'ye hicret esnasında Allah Resûlünü, şehre girmeden önce Medine dışında karşılayarak Neccaroğullarıyla birlikte karşılamış ve şehre kadar kendisini korumuştur.

Allah Resûlü'nün (sav) Medine'ye ulaşmasından sonra Ensâr'ın her boyu ve kabilesi Efendimizi kendi hanelerinde misafir etmek istediler. Peygamber Efendimiz ise sonsuz feraseti sayesinde; herhangi bir kişinin evini tercih etmesi durumunda, diğerlerinin üzüleceği endişesini taşıyarak hikmetli bir çözüm irâd etti. Hicrette kendisine eşlik eden devesi Kusva'yı serbest bırakarak şehirde gezmesini ve önünde çöktüğü eve misafir olacağını bildirdi. Bu mümtâz davranış sayesinde Ensâr'dan hiçbir aile, darılmamış olacaktı. Efendimizin devesi, Halid bin Zeyd'in evinin önüne kadar ilerledi ve kapısında çöktü. Böylece efendimizin misafir olarak kalacağı hane belli olmuş oldu.

Rivayete göre, Halid bin Zeyd'in evinin bulunduğu bölgede yüzyıllar önce Yemen kralı Tubba tarafından, Peygamber Efendimiz için bir ev yaptırılmıştır. Hicretten 700 sene önce Yesribe (Medine'ye) gelen ilk Tubba; O dönem ki Yahudi alimleri bir araya toplayarak bu topraklarda bir Peygamberin çıkacağını kendilerine bildirmiş bu evi yaptırmıştır. Peygamber efendimize verilmek üzere Halid bin Zeyd'in atalarına bir de mektup emanet edilir. Mektupta **"Ben şahadet ederim ki Hz. Ahmet Allah'ın Resûlüdür..."** ifadesi yer alır. Böylece birkaç asır evvel, daha sonra gelecek olan Peygambere iman ettiğini bildirmekte ve kıyamet günü kendisinin şefaatçi olmasını istemektedir.

Peygamber efendimiz, Halid bin Zeyd'in evine yerleşince; **"Ya Halid bin Zeyd, sendeki emanetimizi bize ver."** buyurur. Halid bin Zeyd, o heyecanla mektubu unutmuştur. Hemen kendisine emanet edilen mektubu getirir. Peygamber efendimiz mektubu okuyunca **"Merhaba ey sâlih kardeş"** diyerek selamlar.¹ Yine efendimizin başka bir rivayette; **"Tubba'ya küfretmeyin! o Müslüman olmuştur."**² dediği nakledilmektedir.

Hiz. Peygamber ve ailesi Mescid-i Nebevi'nin bitişiğinde yapılacak olan kendi hane-i saadetleri tamamlayıncaya kadar yaklaşık 7 ay süresince, Halid bin Zeyd'in evinde misafir olarak kalmıştır. Bu süreçte Ümmü Eyyûb, peygamber efendimizin ve ailesinin yemek ihtiyaçlarını karşılamış, onlara iyi bir ev sahipliği yapmıştır. Bu sebeplerden dolayı Eyyûb el-Ensârî'nin hanesi, artık **"Mihmandâr-ı Nebi"** (Nebi'yi misafir olarak ağırlayan) unvanıyla anılmaya başlandı. Bu hizmetlerinden dolayı Allah Resûlü (sav), Halid bin Zeyd ve ailesine çok dua ederd. Mescid-i Nebevi tamamlayıncaya kadar İslam devletinin merkezi bu hane olmuştur. Resûlullah bu evde muhacirlere yemek vermiş, kendisine sunulan hediyeleri burada dağıtmıştır.

Medine'ye hicretten sonra Peygamber efendimiz Ensar ile Muhacirleri birbirlerine kardeş ilan etti. Bu İslam kardeşliği aktinde; Halid bin Zeyd, Musab b. Umeyr ile din kardeşi ilan edilmiştir. Halid bin Zeyd, Allah Resûlü'nün vahiy kâtibi olarak da ayrıca görev yapmıştır. Ashabın ileri gelenleri de itilafı konularında onun görüşünü almıştır.

Halid bin Zeyd, Hiz. Peygamberin (sav) öncülüğünde Bedir, Uhud, Hendek gibi Mekkelilerle yapılan savaşlara iştirak etmiştir. Hudeybiye antlaşmasından önce Rıdvan Biat'ında hazır bulunmuş, Mekke'nin fethi ve hemen akabinde

Huneyn savaşında, Allah Rasûlü'nün yanında yer almıştır. Savaş esnasında, Hz. Peygamber'in yanından (sav) hiç ayrılmamış, ona zarar gelmesi endişesiyle çadırın başında nöbet tutmuştur.

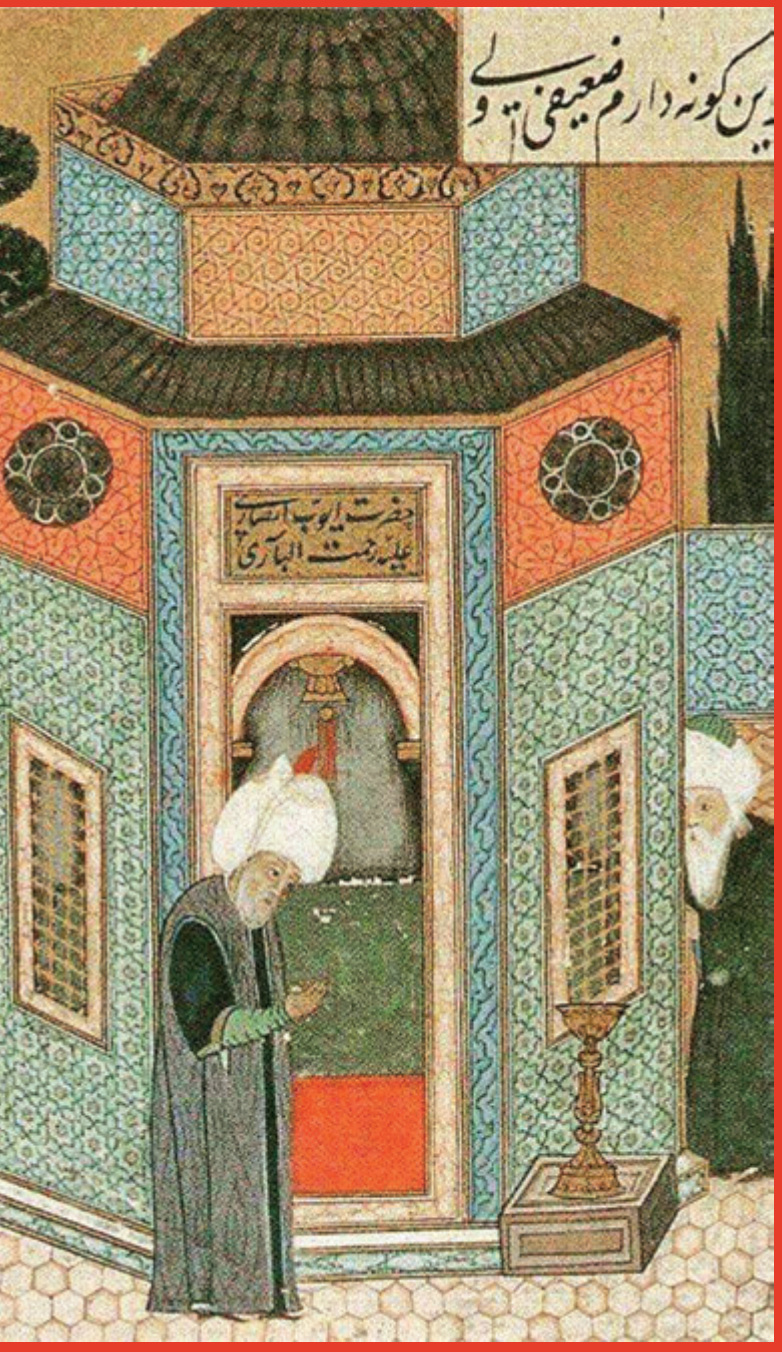
Kendisi Hz. Peygamberin vefatından sonra Hulefâyı Raşidîn döneminde de İslam yolunda askeri faaliyetlere katıldı. Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer dönemlerinde gerçekleştirilen Şam fetihlerine iştirak ederek önce Suriye ardından Filistin fethine katıldı. Amr bin el-As komutasındaki Mısır seferine katıldı. Hz. Osman (ra) halifeliği döneminde, Şam valisi Muaviye'nin idaresindeki donanmaya katılarak Kıbrıs'ın fethine şahit olmuştur.

Hz. Osman şehit edildiğinde, Hz. Ali (r.a) ye biat ederek Müslümanların siyasi birliğini sağlama çabalarında kendisine yardımcı oldu. Hz. Ali, Irak bölgesini ziyarete gitmesi sebebiyle o'na vekaleten Medine'de valilik yaptı. Haricilerle gerçekleşen mücadelelerde, Şam valisi Muaviye ile yapılan savaşlarda Hz. Ali'nin yanında yer aldı.

Allah yolunda cihadı her şeyin üstünde tutan Halid bin Zeyd'in (r.a) ihtiyarlık döneminde katıldığı son sefer ise İstanbul kuşatması olmuştur. İlk Emevi halifesi Muaviye zamanında gerçekleştirilen bu sefere halifenin oğlu Yezid komutasında katıldı. Kuşatma esnasında rahatsızlanan Halid bin Zeyd yine de savaşa devam etmiş ve çarpışmalar esnasında hastalığının etkisiyle şehit düşmüştür. v. 49(669) Şehit olmadan önce vasiyeti üzere İstanbul'da savaştığı surların önüne defnedilmiştir.

İstanbul kuşatması fetihle sonuçlanmayınca ordu geri çekilmek zorunda kalmıştır. Bizans İmparatorluğu, kuşatmanın ardından Halid bin Zeyd'in kabrinin açtılıp, cesetinin vahşi hayvanlara yedirileceğini söyleyerek tehdit etmiştir. Buna karşılık İslam ordusu, böyle bir şey gerçekleştirilirse Müslümanların yaşadığı tüm coğrafyalarda -hristiyan azınlıkların- bundan zarar görebilecekleri cevabı verilmiştir. Bunun üzerine Bizans kralı bu düşüncesinden vazgeçmek zorunda kalarak Halid bin Zeyd'in kabrinin korunacağı teminatını vermiştir.

“

*Alemdâr-ı kerîm şâh-ı iklîm-i risâletin
Muînîm ol benim dâim bi Hakk-ı Hz. Bârî
Selim-i ilhâmı her dem yüz sürer bu ravzâ-i pâke
Şefaatile kerem kıl Yâ Ebâ Eyyüb el-Ensârî*

SULTAN III. SELİM

”

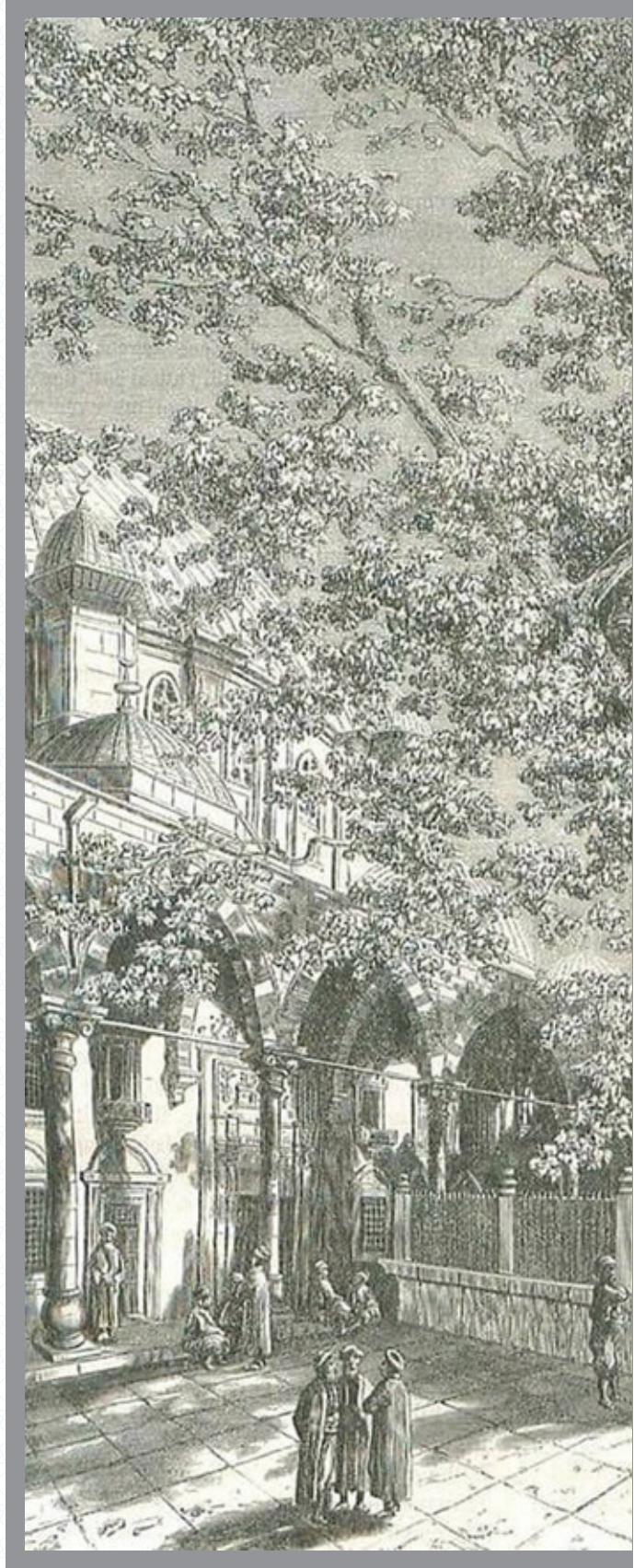
Hristiyanlar Eyyûb el-Enrsârî'nin kabrini korumuşlardır. O'nun mübarek kabri bir müddet sonra şehrin kıtlık günlerinde; O'nun hürmetine yağmur talebinde buldukları bir ziyaret merkezi haline gelmiştir. Ali b. Ebu Bekir el Herevi (ö. 611/1215); Halid bin Zeyd 'in kabrini ziyaret etmiş ve kabrin korunduğu bu seyyah tarafından doğrulanmıştır. Ancak 1204 yılında Haçlılar, şehri yakıp yıkmış, Halid bin Zeyd' in kabri de bu tahrip sonucunda kaybolmuştur.

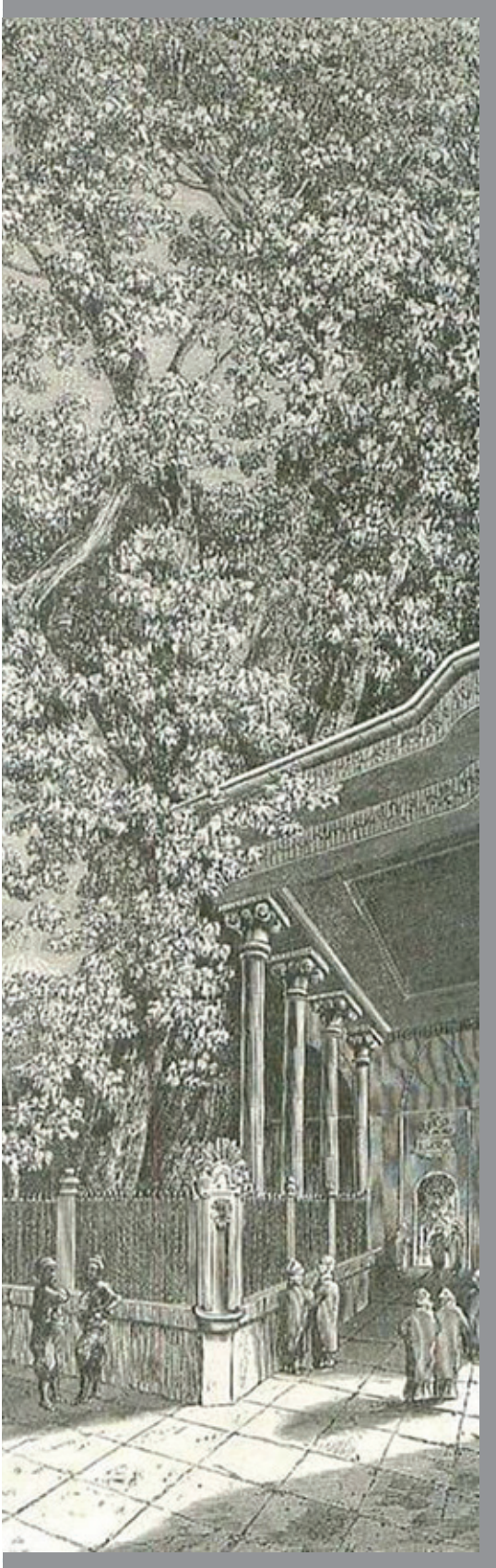
1453 yılında İstanbul, Fatih Sultan Mehmet Han tarafından fethedilince kaybolan kabir; Fatih Sultan Mehmet Han'ın hocası Akşemseddin hazretleri tarafından manevi keşf yoluyla tekrar ortaya çıkarılmıştır. Osmanlı padişahları tahta geçerken, kılıç merasimlerini burada gerçekleştirmişlerdir. Bu bölge Eyüp Sultan adını almıştır. İstanbul'un manevi merkezlerinden biri olmuştur. Günümüzde milletimiz bu şerefli manevi mirası korumaya devam etmektedirler.

Halid bin Zeyd haksızlığa tahammül etmez, doğru bildiğinden taviz vermez bir mizaca sahiptir. Bir gün cihad için gittiği Mısır'a vali olan Ukbe b. Amir'i, akşam namazını geç kıldıracağı için uyarmıştır. Namazları müstehab vakitlerde kıldırmayan Medine valisi Mervan bin Hakem'e de uyandı bulunur. Resûlullah'a uyduğu taktirde kendisine uyacağını açıkça söylemiştir.

Bir gün Halid bin Zeyd Resûlü Ekrem'in kabrinin başında dayanmış ağlarken; Mervan, bu hareketin sünnete aykırı olduğunu ifade etmiş bunun karşılığında Halid bin Zeyd; **"Ben bu mezar taşına değil, Resulullah'a geldim. O'nun din işlerini ehliyetli kimseler üstlendiği zaman kaygılanmayın; ancak ehil olamayanlar başa geçince ne kadar ağlarsanız yeridir."** hadisini hatırlatmıştır.

Halid bin Zeyd, Peygamber efendimizin sürekli yakınında olduğu halde sadece 150 hadis rivayet etmiştir. Bunun sebebi, sürekli cihat halinde olmasıdır. Dindeki ve hadis rivayetinde hassasiyeti de bu rivayet sayısını düşürmüş olabilir.

Hayatta olan tek ravili bir hadisi, bizzat onun ağzından dinlemek için Medine'den Mısır'a gitmesi hadislere verdiği ehemmiyetin en önemli göstergesidir. Ukbe b. Amir (r.a) den almak için Mısır'a kadar gittiği hadis; **"Her kim bu dünyada bir mü'minin ayıbını örterse, Allah da öbür âlemde onun bir ayıbını örter"** rivayetidir.

Halid bin Zeyd (r.a)'in kendisinden hadis rivayet ettiği raviler arasında; İbn Abbas, İbn Ömer, Bera b. Azib, Enes bin Malik, Cabir b. Semure gibi sahabiler ve Said b. Müseyyeb, Urve b. Zübeyr, Salim b. Abdullah, Ata b. Yesar gibi tabii'ler bulunmaktadır.

Allah'ın Resulünden rivayet ettiği hadis-i şeriflerden bazıları şunlardır;

- * Bir insan Allah'a şirk koşmaksızın ruhunu teslim ederse, Allah onu cennetine dahil eder.
- * Kim ki, emrolunduğu şekilde abdest alır; emronulduğu şekilde namazını eda ederse onun evvelce işlenmiş olduğu kusurlar affedilir.
- * Bu din işleri ehlinin elinde olursa ona ağlamayın, fakat bu din ehliyetsizlerin eline düşerse o zaman ağlayınız.
- * Namaz kıldığın zaman dünya ile veda eden bir adam gibi kıl! Yarın itiraz edeceğin bir sözü bugün söyleme.
- * Bir Müslümanın diğer bir Müslümanla üç gün dargın durması helal değildir. Onların içinde en hayırlısı ilk önce selam verendir.

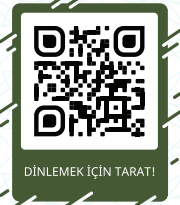
Allah ondan razı olsun.

Şefaatine bizleri nâil eylesin.

*Abdurrahman Uzgur
Hâfız Mustafa Uzgur Erkek
Kur'an Kursu Öğreticisi

DİPNOT:

- 1-Semhudi s.340,342,354.
- 2-Müsned V.
- 3-Ziyarat,vr.51a
- 4-Müsned V,422

DİNLEMELİK İÇİN TARATI!

AĞIZLARIN TADINI BOZAN ÖLÜMÜN TEFEKKÜR EDİLMESİ

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in bir ayetinde şöyle buyrulur:

“

“Biz senden önce de, memleketler halkından ancak kendilerine vahyettiğimiz birtakım erkekleri peygamber olarak gönderdik. Yeryüzünde dolaşıp da, kendilerinden önce gelenlerin akıbetlerinin nasıl olduğuna bakmadılar mı? Elbette ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha iyidir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?”¹

”

Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'inde Peygamber Efendimiz (sav) in ümmeti olan bizlerden önce pek çok kavim ve millet gönderdiğini ancak hepsinin belli bir yaşam süresi sonunda aynı akıbet ile yani ölüm ile kendisine döndürüldüğünü bizlere bildirir. Bundan dolayı herkes için birgün gerçekleşecek olan bu kesin sonucun iyice akledilmesi ve üzerinde uzun tefekkür edilmesi gerekir.

Kişinin maddî hazlar ve zevkler doğrultusunda ömrünü sürdürmesini sürekli talep eden hevâ ve hevesinin dizginlenmesi veya yok edilmesi nefsin ölümü manasına gelir. **"Ölmeden evvel ölün!"** hitabının karşılığı budur.² Müridin, nefsini öldürebilmesi ve ruhunu, i'lây-ı kelimetullah ile bu dünyada bâtinî olarak diriltebilmesi için yapacağı en etkili yöntem ölüm halini sürekli düşünmektir. Çünkü Peygamber Efendimiz (sav), **"Ağızlarınızın tadını kaçıran ölümü sıkça hatırlayın"**³ buyurmuştur. Yani, kişinin gönlünün dünyaya bağlanmışlığını koparabilecek, bu dünyanın gelip geçici olduğunu hatırlatabilecek en etkili yöntem tefekkür-i mevt'tir. Efendimiz; **"Akıllı kimse, ölümü çokça hatırlayan ve sonrası için güzel şekilde hazırlanandır"**⁴ buyurur. Hz. Ömer ölümü kendisine unutturmamak maksadı ile yüzüğünün taşına yazdırdığı şu ifade herkes için ibret vesilesidir: **"Kişiye nasihat olarak ölüm yeter."**⁵

Hakk'ın velî kulları için ölüm ancak beden ile ruhun ayrılmasıdır. Bu manada ölüm anında bir derviş, Ebû Said Harraz'a, **"Sen bilmez misin ki, Allah aşıkları ölse dahi her zaman hayattadırlar. Onlar sadece bir makamdan başka bir makama geçerler."**⁶ demiştir.

Abdülkâdir Geylânî bizzat kendi seyr ü sülûkunda ölüm halini çokça düşünme sayesinde felâh bulduğunu ifade eder. Ölüm halini çokça hatırlayan

ve düşünen kimselerin verâ halinin artacağı, ruhsatlarının azalıp, azîmetle yaşamaya gayret edeceğini açıklar. Geylânî; **"Tasavvuf hayatımın ilk zamanları gece-gündüz ölümü tefekkür ederek geçirdiğim zamanlar çok fazlaydı. Ben ölümü düşünerek kurtuluş yolunu buldum. Nefsimi ölümü tefekkür ederek yendim."**⁷ der. Aileden uzak kalındığında, insanların uykuda olduğu vakitlerde Allah'ın azameti ve insanlar üzerindeki tasarrufunu düşünerek ölümü ve ölümden sonrasının hatırlanması gerektiğinden bahseder.⁸ Nefis incitilmek, öfkelenendirilmek ve kendisine ölümün hatırlatılmasını istemez. Ancak ölümü devamlı hatırında tutan bir kişi için nefsin söz söyleme hakkı kalmaz ve nefis kişiye karşı çıkamaz hale gelir.⁹ O'nun için; akıllı kişi, ölümü çokça hatırlayan, kaderin getirdiği şeylere razı olup şükreden ve her türlü musibete sabredebilen kimsedir.¹⁰

Kâdiri Tarikatı'nın Anadolu topraklarındaki ilk temsilcilerinden birisi olan Eşrefoğlu Rûmî'ye göre kalbin kendisi ölüme benzer. Zira ölen kimseler hayatta iken anlayamadığı ancak bilmek istediği tüm gayb ve sırları bizzat görür ve tecrübe eder. Buna benzer şekilde kalbini tasfiye

ederek manevî hal ve makam sahibi olabilen kimseler, hakikati bizzat müşahede edebilirler. Bu durumda olan kimseler sebeplere takılıp, bağlı kalmadan her ânını Hakk'a tefvîz ederler. Kalbini bu âlemin tüm tezâhürlerine karşı öldürebilen kimseye birçok ilim verilir. Kalbin iki kapısı olduğunu ifade eden Eşrefoğlu, bunlardan biri havâs âlemine diğeri ise gayb âlemine açıldığını söyler. Bu anlatılanları aklı ile idrâk edemeyen kimseler için uyku halini misâl verir. Uyku halindeki kimse acayip diyebileceği, gayb âleminden şeyler görür. Ancak bu gördükleri o kişi için ne olmuştur ne de olacaktır. İşte uyku halinde açılan bu kapı, enbiyâ ve evliyâyâ için uyanık halde de açılır. Çünkü onlar kalplerini ölüme hazırlamış ve ondan tüm mâsivâyı çıkarmışlardır.¹¹

Hâfız Mustafa Efendi müridlerine günde bir defa, beş dakikadan az olmamak kaydıyla ölümü düşünmelerini nasihat eder ve kendi tarikatı için tefekkür-i mevtin vazgeçilmez bir prensip olduğu kanaatinde dir.

Mustafa Efendi'ye göre tefekkür-i mevtin zâhiri ve bâtini olmak üzere iki boyutu vardır. Zâhiri olarak bir mürid ölümü tefekkür ederek, kendisine dünyanın

gurbet diyarından başka bir şey olmadığını hatırlar. Bu tefekküre sahip olan tâlib gerçek yurdu için ihtiyacı olan şeyleri elde etme gayreti içine girer. Böylece hayatındaki boş heves ve istekleri için çaba göstermez.¹² Tam tersine tefekkür-i mevt halinden uzak duran kişi ise; ölüm gerçeğini unuttur. Bunun sonucu olarak da tüm emellerini dünyaya bağlar. O bu dünyadan hiç göçmeyecekmiş gibi zamanını hevâ, heves ve boş işlerle uğraşmakla geçirir.¹³

Tefekkür-i mevtin batınî boyutu ise; müridin hadis-i kudsidedeki bahsedilen "Mûtû kable en temûtû" hitabını kendisine düstür edinerek bu dünyada nefsin istek arzu ve heveslerinden ruhunu arındırarak öldürmek manası anlaşılır.¹⁴ Ölmeden önce ölmekten batınî olarak kastedilen şey, insanın kötülüğü emreden nefsi emmâresinden, kötü huy ve davranışlardan uyanarak kurtulmasıdır. Kalp mâsivadan kurtulduğunda müridin yaptığı tüm ibadetler onu günahlardan sakındırır. Bundan sonraki aşamada mürid ruhunu terbiye edebilir. Terbiye edilen ruh için yaptığı her iş ve amel onu besleyen bir gıdadır. Böylece yavaş yavaş nefsin kötü hasletleri olan riya, zulüm, hased, kibir gibi davranışlar bedenden ayrılmaya başlar. Bunların yerine ruhta; adalet, tevâzu, tevekkül gibi iyi huylar yer etmeye başlar. Ruhun üzerinde ağırlık yapan bu kötü hasletler yok olup yerini güzel huylara bıraktığı zaman, ruh artık kendi özüne kavuşmayı başararak manevî olarak yükselir. Böylece mürid çeşitli hâl ve mâkamları elde etmiş olur.¹⁵

* Bu makale "Velâyet Bağının Gülü eş-Şeyh es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi Karsî" adlı eserden derlenmiştir.

DİPNOTLAR:

- 1-Yusuf, 12/109.
- 2-Uludağ, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, s.247.
- 3-Tirmizi, Zühd, 4.
- 4-Ibn-i Mâce, Zühd, 31.
- 5-Uludağ, Süleyman, "Tasavvufta ölüm", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA), Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2007, 34/37.
- 6-Kuşeyri, Risâletü'l-Kuşeyri, s.637.
- 7-Geylânî, Cilâu'l-Hâtir, s.152.
- 8-Geylânî, a.g.e, s.97-98.
- 9-Geylânî, a.g.e, s.180.
- 10-Geylânî, a.g.e, s.119.
- 11-Eşrefoğlu Rûmî, a.g.e, s.262.
- 12-Özgür, Kâdiri Yolu Gerçekte Yaşayanlar ve Yaşatanlar, s.30.
- 13-Özgür, a.g.e, s.30.
- 14-Özgür, a.g.e, s.30.
- 15-Özgür, a.g.e, s.31.

DİNLEMEK İÇİN TARATI

Gönül Dilinden Katreler

Mevlâm Sen'in aşkın yeter, gayr-ı hevâyı neyleyim

Aşkınla dilde gül biter, bağı sivâyı ¹ neyleyim

Aşkın bana vâfi ² durur, şevkin bana kâfi ³ durur

Derdin bana Şâfi durur, hergiz ⁴ devâyı neyleyim

Cezben erişse bir dile, derdiyle ol bağrın dele

Eğlence bes ⁵ tevâhid ile, sît-u sadâyı ⁶ neyleyim

Haddim değil ey bi niyâz, kullukta etmek sana naz

Hakkı'yı ehl-i Hakk'ta yaz, ehl-i riyâyı neyleyim

İsmâil Hakkı Bursevî

Açıklamalar:

- 1-Öte, gayrı, diğer
- 2-Yeterli, tam.
- 3-Başka şeye ihtiyaç bırakmayan
- 4-Başka, diğer
- 5-Tamam, yeterli
- 6-Gürültülü, patırlı ses

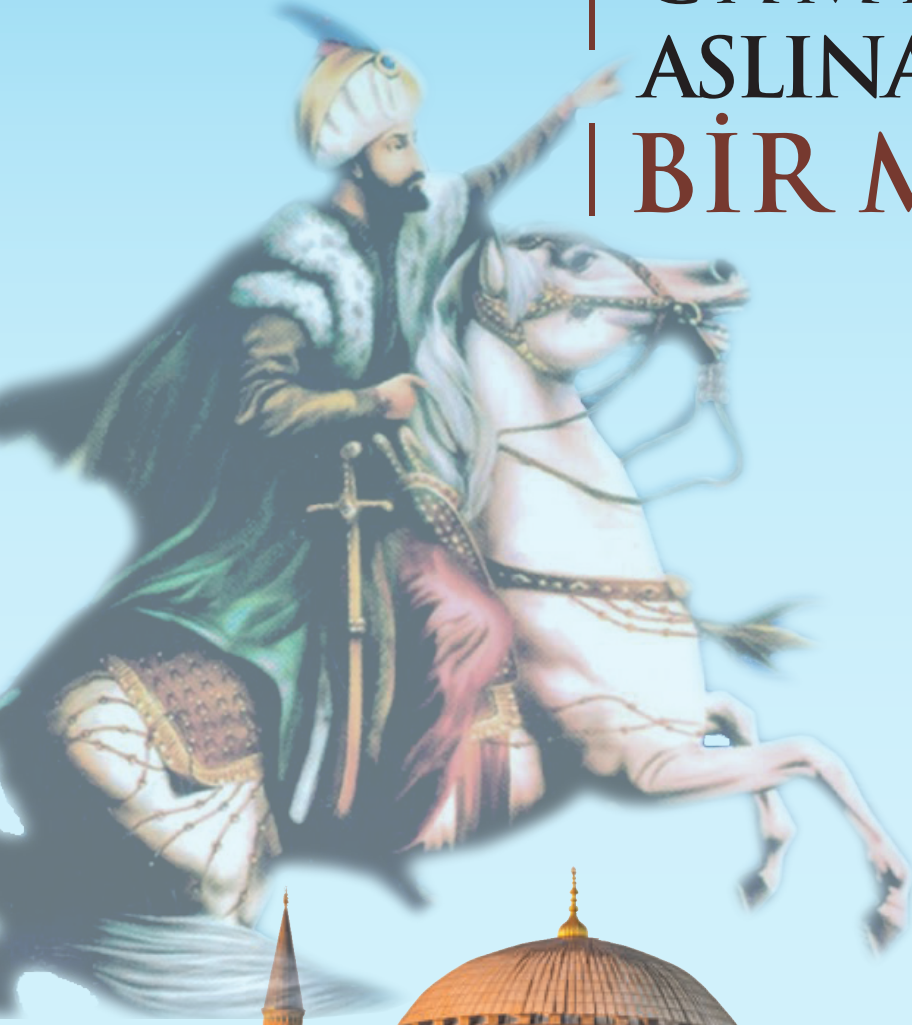

Ümmet Bilinci

ABDURRAHMAN DEMİREL*

BÜYÜK AYASOFYA CAMİİ'Sİ VE ASLINA DÖNEN BİR MİLLET

“Allah’ın mescidlerini ancak Allah’a ve âhîret gününe inanan, namazını kılan, zekâtını veren ve yalnız Allah’tan korkup çekinen kimseler imar edebilirler. İşte bunların doğru yolu bulanlardan olmaları umulur.”¹

“İstanbul (Konstantiniyye) muhakkak fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutandır, o ordu ne güzel ordudur.”²

İnsanoğlu Dünya’ya geldiğinden beri hep gökyüzüne ve dağların yüceliğine hayran kalmıştır. Bu hayranlığın neticesi itibariyle daha yüksek ve daha geniş binalar inşa etmeye yollar aramıştır. Ayrıca dine verdiği değer neticesiyle genellikle devletler, mensubu oldukları dinin mabedini şehrin merkezine inşa ederler ve inandıkları ilahın yüceliğini göstermek için bu mabedi o şehirdeki en büyük yapı olarak inşa ederlerdi. Bu sebeple dünyanın her bir tarafında en muhteşem yapılar genelde mabetler olmuştur. Ayrıca bir toplumun mensup olduğu dinin güç gösterisi olan bu mabetler imparatorluklar arasında bir yarış haline gelmiştir. 10.000 işçiyle, altı yıl içerisinde (532-537) inşa edilen ve Hristiyan-Doğu Roma İmparatorluğun ilk devlet

kilisesi diye kabul edilen Ayasofya,³ devasa bir yapıya sahiptir. Tarih boyu ziyaretçilerine dıştan bir dağı ve içten ise geniş kubbe-siyle semayı anımsatmaktadır. Böylece ona sahip olan hükümdar adeta yerin ve göğün hükümdarı olduğunu simgelemektedir. Çünkü böyle bir yapıyı inşa edebilmek için şüphesiz çok iyi mimari bilgiye ve yeterince ekonomik güce sahip olmak gerekiyordu, bu vasıflar ise güçlü bir devlete işaret ederdi.

1453 tarihinde Hz. Fatih Sultan Mehmed’in İstanbul’u fethetmesiyle birlikte Ayasofya camiye dönüştürülmüştür ve artık Müslümanların himayesine geçmiştir. **Fakat Müslümanlar için Ayasofya hangi değeri taşımaktadır?** sorusuna bu yazımızda cevap vermeye çalışacağız.

Önceki ismi **“Hagia Sophia”** (Kutsal Bilgelik) olan bu kilise, Hz. Fatih Sultan Mehmed tarafından İstanbul’un fethiyle birlikte camiye dönüştürülerek ilk Cuma Namazı orada kılınmıştır ve Ayasofya Cami olarak adlandırılmıştır.

Hz. Fatih Sultan Mehmed, büyük fetihlerden sonra adet olduğu üzere fethedilen şehrin en büyük mabedini camiye dönüştürmek için Ayasofya’ya yönelmiştir ve içini gezerek şu farsça beyti okumuştur.

*Perde-dârî mî küned der tâk-ı kistrâ ankebût
Bûm-i nevbet mî zened der kal'a-ı Efrâsiyâb*

Günümüz Türkçesi:

*Örümcek Kistrâ'nın penceresinde perdedarlık yapıyor,
Baykuş Efrasiyab'ın kalesinde nevbet vuruyor / bekliyor.⁴*

Bu beyitten anlaşılıyor ki; Ayasofya restore edilmeye muhtaç bir hale gelmişti, aslında şehrin tümü Hristiyanların kendi aralarında sürdürdükleri savaşlar neticesinde perişan haldeydi ve "Başımızda kardinal külahı görmektense, Osmanlı sarığı görmeyi arzu ederiz." diyerek aralarındaki husumetin vahametini göstermişlerdir. Böylece İstanbul Osmanlı'nın idaresine geçmesiyle yeniden ihya edilmiştir ve o belde de yaşayan Hristiyanlarda huzura kavuşmuştur. Bakımsız kalan Ayasofya ise Hz. Fatih Sultan Mehmed tarafından şahsi geliriyle satın alınıp vakfedilmiştir.⁵ Böylece Ayasofya Camii'si tüm İslam âlemi için fethin bir sembolü olmuştur.

Ayasofya'nın camii olması Müslümanları psikolojik olarak da güçlendirmiştir. Çünkü Doğu Roma İmparatorluğu fethedilemeyecek kadar güçlü biliniyordu. Diğer yandan Müslümanların Endülüs'te büyük bir yarası vardı. Endülüs'ün, Endülüs Emeviler'i tarafından hüküm sürdüğü dönemde çokça camii inşa edilmiştir. Hristiyanların, Endülüs'ü tekrar ele geçirmeleriyle birlikte oradaki tüm camileri kiliseye ve bunlardan en büyüğü olan Kurtuba Ulu Camii'sini katedrale çevirmişlerdir.⁶ Bu sebeple Ayasofya'nın Camii'ye çevrilmesi şaşılacak bir durum değildir ve bir nebze de olsa gönüllere ferahlık serpmiştir ve böylece Müslümanlar yeniden kuvvet toplamışlar.

Ardından günümüze kadar geçen sürede bazı olumsuz olaylar yine Müslümanların aleyhine gelişmiştir. Rusların 16. yüzyılda Kazan ve Astrahan işgalinden sonra Moskova'da inşa ettikleri Vasili Katredali'ndeki kubbelerin her biri işgal sonucunda yenilgiye uğrayan Müslüman Halifelerin kesik başlarını simgelerken, diğer yandan Mescidi Aksa, Yahudiler tarafından abluka altında tutulmaktadır. Son araştırmalara göre Balkan ülkeleri başta olmak üzere 18 ülkede 329 Türk mimari eserler kiliseye çevrilmiştir. Bu eserler Osmanlı İmparatorluğundan kalan cami, mescit, tekke ve türbe gibi İslam'ı ve Osmanlıyı simgeleyen binalardı.⁷ Tüm bunlara şahit olan asrımızın Müslümanları, kendi ülkesinde atalarının, hakkıyla fethettiği Ayasofya'yı 1934 tarihinden beri müze halinde görmeleri bir hayli üzmüştür. Çünkü elimizden alınan sadece bir camii değildi. Elimizden alınmaya çalışılan şey "Hilâfet Ruhu" ydu.

*"Allah'ın mescidlerinde O'nun adının anılmasına engel olan ve onların harap olması için çalışandan daha zalim kim olabilir? Aslında bunların oralara ancak korka korka girmeleri gerekir. Böyleleri için dünyada rezillik var, âhirette de onlar için büyük azap vardır."*⁸

Ayasofya'yı tekrardan Camii statüsüne geri çevirmek için 54 yıllık bir mücadele sürdüren İsmail Kandemir, başkanı olduğu "Sürekli Vakıflar Tarihi Eserlere ve Çevreye Hizmet Demeği" ile Ayasofya'nın müzeye dönüştürülmesine dair 24 Kasım 1934 tarihli Bakanlar Kurulu kararının iptali için dava açmıştır. Danıştay 10. Dairesi'nin kararıyla muvaffak olmuştur ve Ayasofya yeniden Camii statüsünde ibadete açılmıştır. Ayasofya Camii'sinde 24.07.2020 tarihinde ilk Cuma Namazı kılınması ile tescillenmiştir.⁹

Ayasofya Camii'sinin tekrar ibadete açılması, milletin hasret kaldığı bir değere yeniden kavuşması demektir. Böylece Hilafet genlerini taşıyan bu milletin aslına dönmesi için önemli bir adım atılmıştır. Üstü ümitsizlikle tozlanmış fetih ruhu yeniden canlanmıştır. Bu hadise bu necip milletin artık boyunduruklarından kurtulacağına dair bir işarettir. Üstü kapalı da olsa, hala günümüzde devam eden Haçlı Seferlerine karşı en büyük cevaptır.

Mevla'mız bu kutlu açılışı Ümmet için hayırlı mübarek eylesin. Bu nimetin şükrünü eda etmeyi nasip eylesin. Bunun gibi nice fetihleri nasip eylesin inşaallah.

***Abdurrahman DEMİREL**

Türkiye Diyânet Vakfı Eğitim Kültür Birimi
Yurtdışı Eğitim Hizmetleri Görevlisi

Dipnotlar:

- 1-Tevbe, 9/18.
- 2-Buhâri, et-Tarihu'l-kebir, no. 81.
- 3-İbrahim Sancam, Seyfettin Erşahin, İslâm Medeniyeti Tarihi, TDV Yayınları, Ankara 2013, s.25, İsmail Kandemir, Ulu Mâbed Ayasofya, Ekip Matbaa, İstanbul 2004, s.14.
- 4-İsmail Kandemir, Ulu Mâbed Ayasofya, Ekip Matbaa, İstanbul 2004, s.34.
- 5-İsmail Kandemir, Ulu Mâbed Ayasofya, Ekip Matbaa, İstanbul 2004, s.34.
- 6-Engin Beksaç, "Kurtuba Ulucamii" DİA, Ankara 2002, c. 26, s. 453-454.
- 7-Anadolu Ajansı, Kübra Kara, 16.07.2020 tarihli "18 ülkede 329 Türk mimari eserini kiliseye çevirdiler" haberi.
- 8-Bakara, 2/114.
- 9-Sabah Gazetesi, Kenan Kıran, 12.07.2020 tarihli "Ayasofya için 54 yıl mücadele etti ve kazandı" haberi.

Eğitim

SÜLEYMAN MURAT BAĞDATLI*

ELEKTRİKLİ OTOMOBİLLER İLE FOSİL YAKITLI OTOMOBİLLERİN MÜCADELESİ

Elektrikli otomobiller, sandığımızın aksine son yıllarda ortaya çıkmış yeni bir buluş veya gelişme değildir. Elektrikli otomobillerin mücadelesi, aslında yüzyıl öncesine kadar dayanmaktadır. İlk otomobiller 1800'lerin ortalarından itibaren geliştirildiyse de ancak 20. yüzyıl başlarında seri üretim otomobiller ortaya çıkmıştır. 1900 yılında ABD'de satılan 4200 adet otomobilden 1681'i buharlı, 1575'i elektrikli, 936'sı içten yanmalıydı. 1917'ye geldiğimizdeyse durum tam tersine dönmüştür. Trafikteki 50.000 elektrikli otomobile karşın 3,5 milyon içten yanmalı motoru olan otomobil vardı. Buharlılarsa tamamen ortadan kaybolmuştu.

Peki, elektrikli otomobillerin tutulmamasının nedeni neydi?

1899'da elektrikli otomobil günlük ulaşım ihtiyacını en iyi şekilde karşılıyordu. Elektrikli otomobiller hem güçlü hem de diğer otomobillere göre frenlemesi iyiydi. Yüksek torku ağır yükleri taşımaya kolaylaştırıyordu. En zayıf olduğu alansa bugün olduğu gibi menzilin yetersiz olmasıydı.

Yaklaşık 60 km'lik menzil şehir içi yolculuklar için yeterli olsa da içten yanmalı motora sahip araçlar şehirler arası yolculuklar yapmaya başlayınca işin seyri değişti. Şehir dışında elektrik hatları yaygın değildi ve araçları şarj etmek problem olmaktaydı.

THE COSMOPOLITAN.

POPE
Waverley
ELECTRICS

The Ideal General Utility Vehicle

CLEAN.
NOISELESS.
ALWAYS READY.

Simple to Operate.
Works perfectly in any weather.

Model No. 27
Stanhope. Price \$1,400.

We also make Runabouts, Surreys, Chelseas, Station and Delivery Wagons. Two models equipped with Edison Battery.

1904 Catalogue and name of our agent in your market on request.

POPE MOTOR CAR CO. Waverley Dept.
INDIANAPOLIS, IND.

"The Quiet, Mile-a-minute Cars"

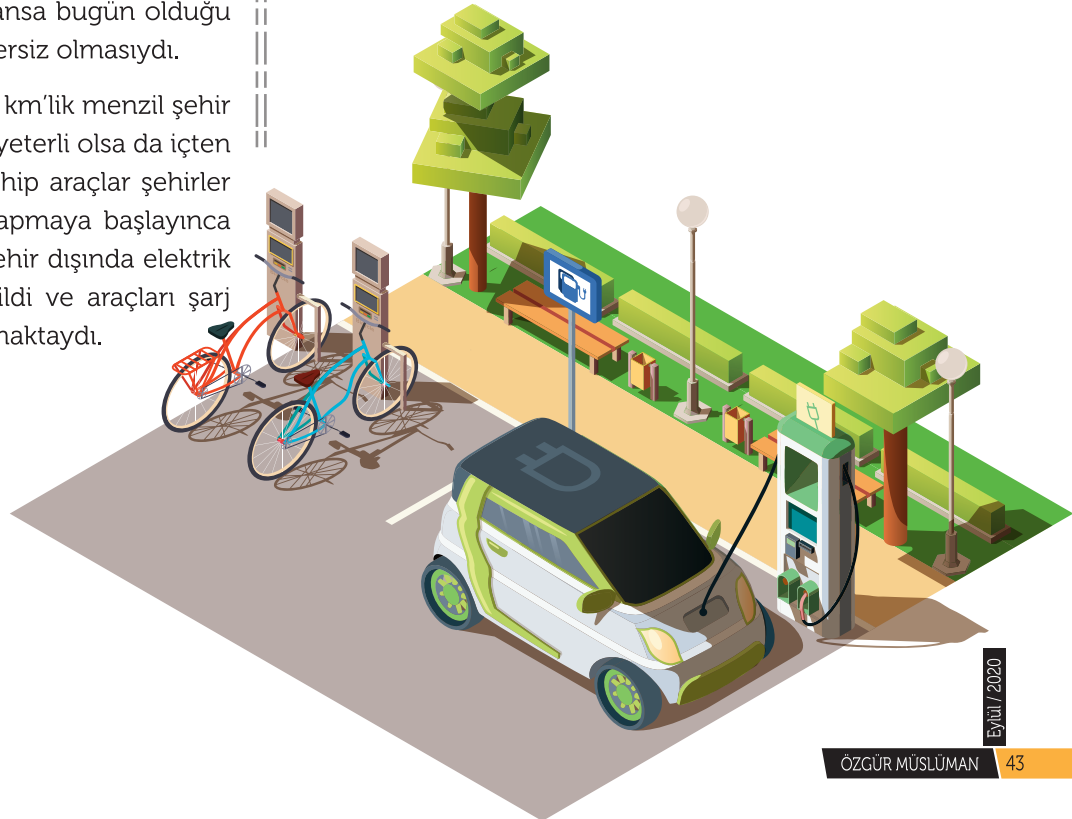
24 H. P. 4 Cylinders, Price \$3,500.
14 H. P. 2 Cylinders, Price \$2,500.

Excel all others in
Greater horsepower for weight.
Ease of control.
Quietness of engines.
Speed.

Write for 1904 Catalogue and name of agent nearest you.

POPE MOTOR CAR CO. 3075 Central Ave. TOLEDO, OHIO.
Members Association Licensed Automobile Manufacturers.

When you write, please mention "The Cosmopolitan."

Kurşun asitli aküler pahalıydı, üstelik uzun süre dayanmıyordu. Ayrıca elektrik motorları da pek ufak sayılmazdı. Tüm bu sorunlar neticesinde elektrikli otomobiller günlük hayattan silindi ve neredeyse yüzyıl boyunca gündeme gelemedi. İşin ilginç yanıysa elektrikli otomobilleri tarihe gömen sorunların bir kısmı bugün hâlâ tam olarak çözülebilmemiş değildir.

Seri üretim elektrikli otomobillerin modern çağdaki ilk örneği **EV1** oldu. EV1 ticari olarak başarısız olsa da otomobilin kullanıcıları onu çok sevmişti. Bu durum bazı girişimciler için ilham kaynağı oldu. 2003'te EV1'ler trafikten çekilirken bir başka elektrikli otomobil firması kuruluyordu.

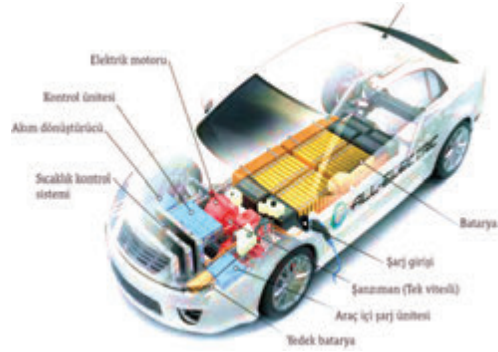
Adını elektrik üzerine yaptığı çalışmalarla bilinen **Nicola Tesla**'dan alan Tesla Şirketinin kurucuları EV1'in yaşadıklarından ders çıkarmış ve çok daha farklı bir strateji belirlemişti. EV1 herkesin alabileceği, ucuz, düşük menzilli pek havalı olmayan bir otomobildi. Tesla ise EV1'in tam tersine yüksek performanslı, çok havalı ve pahalı bir spor araba üretecekti. Tesla'nın stratejisi üç aşamadan oluşuyordu:

- * Pahalı ve havalı bir spor otomobil üretmek.
- * Buradan elde edilen gelirle nispeten ucuz ama üst sınıf bir araç üretmek.
- * Buradan da elde edilen parayla ise herkes tarafından satın alınabilecek bir araç üretmek.

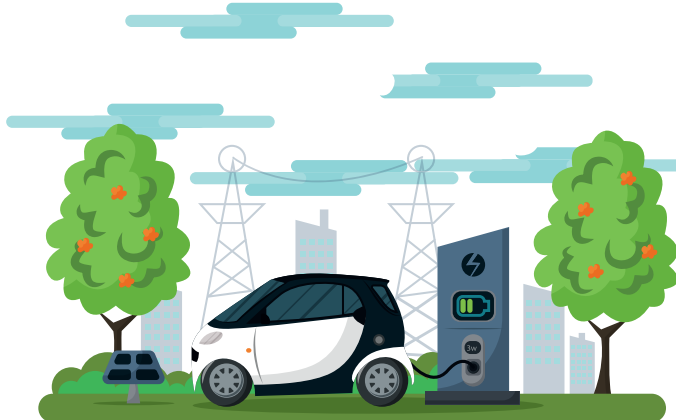

Elektrikli Otomobiller Nasıl Çalışır?

Elektrikli araçlar fosil yakıtlı araçlara göre basittir. Daha az hareketli parça vardır. Temel olarak pil, elektrik motoru, motor sürücü devresi ve akım voltaj dönüştürücülerden oluşur. Bunun dışında elbette her arabada bulunması gereken bütün parçaları içerir. Bir elektrikli otomobil geleneksel bir otomobilden farklı olarak elektrik motoru, pil ve şarj elektroniği içerir. Elbette bunun karşılığında, içten yanmalı motor, şanzıman, benzin deposu ve egzoz gibi birçok parçayı da barındırmaz.

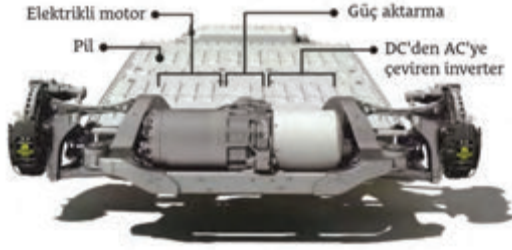

Bir elektrikli otomobil geleneksel bir otomobilden farklı olarak elektrik motoru, pil ve şarj elektroniği içerir. Elbette bunun karşılığında, içten yanmalı motor, şanzıman, benzin deposu ve egzoz gibi birçok parçayı da barındırmaz.

Motor

Elektrikli otomobillerin motorları AC (alternatif akım) veya DC (doğrudan akım) olabilir. Ancak pilleri her zaman DC elektrik sağlar. DC motorlar genellikle 96 ile 192 volt arasında çalışır. Özellikle elektrikli iş makinelerinde kullanılan motorlar elektrikli otomobiller için de referans olmuştur. Tipik bir DC elektrikli otomobil motoru 20 kW ile 30 kW aralığında olur. İhtiyaç hâlinde kısa süreyle yüksek enerjile beslenerek yüksek güç elde edilebilir. Özellikle kısa süreli hızlanmalar için bu özellik önemli bir avantaj sağlar. AC motorlara kıyasla basit ve ucuz olsa da ısınmaya yatkındır.

Öte yandan, AC motorlar daha fazla seçeneğe gelir. Genellikle üç faz çalışsan 240 voltluk motorlar kullanılır. Frenleme esnasında enerji geri kazanımı mümkündür. Ancak DC pillerden AC motoru beslemek için dönüştürücüye ihtiyaç vardır. Genel olarak iki tip motor da elektrikli otomobil üreticileri tarafından kullanılabilir. Örneğin; Nissan ve Chevrolet DC motor kullanırken Tesla AC motor kullanıyor.

Elektrik motorları çok yüksek verimliliğe sahip. Elektrik enerjisinin %90-95'ini hareket enerjisine dönüştürebiliyor, üstelik bunu sıfır emisyonla yapıyor. İçten yanmalı motorların %25-30 verimle çalıştığı dikkate alındığında bu oranın ne kadar başarılı olduğu daha da net anlaşılır. Üstelik elektrik motoru teknolojisi her geçen gün daha da gelişiyor.

Pil

Bir elektrikli otomobil için belki de en önemli bileşen pil teknolojisidir. Elektrikli otomobillerde ağırlıklı olarak lityum-iyon piller kullanılıyor. Bu pillerde kullanılan malzemeler üreticiden üreticiye farklılık gösterebiliyor. Lityum-iyon pillerde genelde %60 Nikel, %20 Kobalt, %20 Mangan kullanılıyor. Kobalt az bulunduğu ve fiyatı sürekli arttığı için yeni pillerde bu oranların değiştirilmesine yönelik çalışmalar yapılıyor. %80 Nikel, %10'ar Kobalt ve Mangan olacak şekilde geliştirilen yeni pillerin çok daha ekonomik ve çevre dostu olması hedefleniyor.

Dünyada her yıl pillerde kullanıma uygun 1,4 milyon ton nikel üretilip bunun 85.000 tonu elektrikli otomobillerde kullanılıyor. Mevcut elektrikli otomobil sayısının on katına çıkması durumunda nikel üretim kapasitesinin de hızla artması gerekecek. Bu nedenle üretim kapasitesinde sorun olmayan Lityum-Demir-Fosfat (LFP) gibi pillerin kullanımı için çok ciddi çalışmalar yapılıyor.

Elektrikli otomobillerin pilleri ağırlıklı olarak Asya ülkelerinde üretiliyor. Panasonic, Samsung ve LG en büyük pil üreticilerinden. Tesla pil için Panasonic'le iş birliği yapıyor ancak pilleri yeterince hızlı olması için Giga-factory adını verdiği fabrikalarda kendisi üretiyor.

Bu fabrikalarda üretilen pillerin avantajı sıra dışı teknolojisi değil, daha ucuza ve daha hızlı üretilebiliyor olması. Tesla diğer elektrikli otomobil üreticilerinin aksine büyük pil hücreleri yerine AA (kalem pil) boyutunda pilleri kullanıyor. Bu pillerin binlercesinin bir arada kullanılmasıyla oluşan bataryalar daha ucuz ve hafif oluyor. Çünkü her bir pil hücresinde bulunan güvenlik önlemeye dair materyaller çıkarılıyor ve bunların yerine tüm batarya genel olarak ısı izlemeye alınarak yangın engelleyici materyallerle kaplanıyor. Elektrikli otomobillerde kullanılan bataryalar tıpkı cep telefonlarındaki bataryalara benzer bir performans sergiliyor.

Diğer bir deyişle, kullanıldıkça kapasitesi düşüyor. 50.000 km sonra pil kapasitesi %95,6'ya, 100.000 km sonra %94'e, 250.000 km sonra da %90'a düşüyor. Sonrasında bu oran çok aşağı inmiyor.

Elektrikli otomobillerde piller genellikle zemine döküyor. Böylece bagajın daralmasının önüne geçiliyor. Ayrıca elektrikli otomobillerdeki pillerin ortalama 500 kg ağırlığında olduğu hesaba katıldığında aracın zeminine yerleştirilen piller ağırlık merkezini aşağıya çekiyor. Bu sayede otomobillerin yol tutuşu artıyor ve fosil yakıtlı araçlara göre daha dengeli bir sürüş imkânı ortaya çıkıyor. Öte yandan pillerin zeminde olması kaza anında zarar görme riskini artırıyor.

Pillerin en önemli problemlerinden birisi hızlı şarj edilemiyor olması. Pilleri hızlı şarj edebilmek için kısa zamanda yüksek enerji sunabilen hızlı şarj istasyonlarına ihtiyaç duyuluyor. Tabii bu yeterli değil, pillerin şarj olurken ısınmaması için yazılımlar aracılığıyla dikkatli bir şekilde izlenmesi ve ona göre enerji akışının ayarlanması gerekiyor.

Voltajın belirli bir seviyenin üzerine çıkması durumunda şarj işlemi otomatik olarak kesilebiliyor.

Pillerin %80 doluluğa ulaşması nispeten hızlı olurken, bu noktadan sonra şarj işlemi yavaşlıyor ve geriye kalan %20'lik kısım için bir o kadar daha beklemek gerekebiliyor. Bu nedenle hızlı şarj istasyonlarında genelde pillerin %80 doluluğa ulaştırılması için kullanılması amaçlanıyor. Böylece daha çok kişiye hizmet vermek mümkün olabilir. Güncel teknolojilerle hızlı şarj istasyonları yaklaşık yarım saatte %80 doluluğa ulaşabiliyor. Elbette bu süre 220V standardındaki ev prizinde 8-10 saati bulabiliyor. Şarj hızı, sıklığı, yüzdesi ve sıcaklığı gibi etmenler pilin toplam ömrünü doğrudan etkiliyor.

Pillerin hızlı şarj edilebilmesi için çeşitli alternatifler de geliştirildi. Bunlardan bir tanesi boş pillerin dolu pillerle değiştirilmesi. Şarjı azalan bir elektrikli otomobil, pil değiştirme istasyonunda bir platforma yanaşıyor, platformdaki robot sistem otomobilin altından boş pili çıkarıp, yerine dolu pili yerleştiriyor. Tüm işlem birkaç dakikada tamamlanıyor. Bu yöntem ilk elektrikli otomobillerin üretilmeye başlandığı yıllardan bu yana biliniyor, hatta 1910 ve 1924 yılları arasında elektrikli kamyonlarda kullanılmış. Geçtiğimiz yıllarda kurulan Better Place adındaki firma, pil değişim tek-

nolojisinin kullanımı için birçok elektrikli otomobil üreticisiyle birlikte çalıştı. Hatta ülkemizde de satılan Renault Fluence Z.E. elektrikli otomobiller bu özelliğe sahip olarak üretilmişti. Ancak yeterli talep olmaması, pillerin standartlaştırılmaması ve yüksek alt yapı maliyetleri gibi nedenlerle firma iflas etti. Bu alanda çalışmaya devam eden başka firmalar da var ancak benzer nedenlerle yakın zamanda hızlı pil değişiminin yaygınlaşması beklenmiyor.

Avantajları ve Dezavantajları

Elektrikli otomobillerin popülaritesi her geçen gün artsa da hâlâ önemli sorunları var. Maliyetinin yüksek olması, menzilin yetersiz olması, şarj süresinin uzun olması en önemli problemleri. Elektrikli otomobillerin sunduğu yüksek tork, beygir gücü inanılmaz bir performans sağlasa da uzun süre yüksek performansta kullanılmaya elverişli değil. Örneğin, Nurburgring lap rekoru hâlâ benzinli otomobillere ait, çünkü uzun süre yüksek performansla kullanılan elektrikli otomobillerin pilleri aşırı ısınmadan dolayı zarar görebiliyor. Yarış için üretilmiş Formule E araçları bile yakın zamana kadar 45 dakikalık yarış tamamlayamadıklarından pilotlar yarışın ortasında araç değiştirerek ikinci araca geçiyordu.

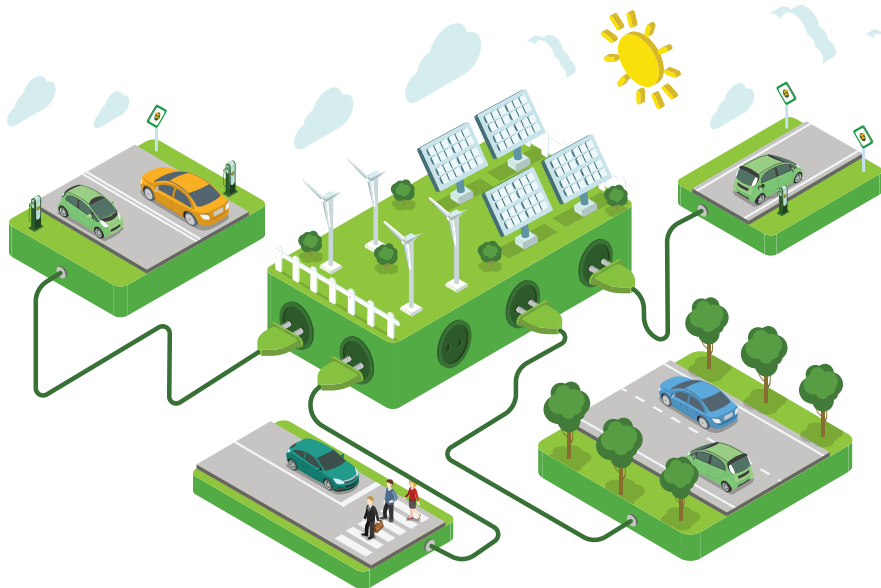
Bununla birlikte, elektrikli araçların pilleri çok ağır bu da uzun fren mesafesi ve dönüşlerde savrulma gibi sorunlara neden oluyor. Ayrıca ağırlık ve yüksek tork bir araya gelince lastikler çok çabuk aşınıyor. Elektrikli otomobil kullanıcıları 15-20 bin kilometrede lastiklerini eskitebiliyor.

Pil ve motor teknolojisindeki iyileştirmeler ve satış adetlerinin artması gibi nedenlerle elektrikli otomobillerin fiyatları sürekli düşüyor. Öte yandan dünya genelinde uygulanan sıkı emisyon kuralları nedeniyle içten yanmalı motorların geliştirme maliyetleri ve satış fiyatları yükseliyor. Hatta birçok otomobil firması ürettiği araçların karbon salım oranlarını belirli bir düzeyde tutamadıkları durumda yasal zorunluluktan dolayı başka firmalardan karbon kredisi satın almak zorunda kalıyor. Tesla 2012'den bu yana sattığı sıfır emisyonlu araçlar sayesinde kazandığı karbon kredilerini diğer otomobil firmalarına satarak 1,7 milyar dolardan fazla gelir elde etti.

Elektrikli araçlarla ilgili tartışmalardan birisi de o kadar çevreci olmadıkları yönünde. Aracın üretiminden kullanım ömrünü tamamlamasına kadar geçen süre toplam olarak

dikkate alındığında bir elektrikli araç ne kadar çevreci? Bu alanda çok fazla araştırma olmasa da belirleyici etkenin elektrikli araçların şarj edilmesinde kullanılan elektriğin kaynağı olduğunu söyleyebiliriz. Fosil yakıtlardan ürettiğiniz elektrikle otomobilleri şarj ediyorsanız o kadar da çevreci bir iş yaptığınız söylenemez. Öte yandan ülkelerin her geçen gün yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yaptıkları dikkate alındığında elektrikli otomobillerin diğerlerine göre çok daha çevreci bir seçenek olduğunu söyleyebiliriz.

Elektrikli araçların artışıyla birlikte, elektrik şarj istasyonlarının da artması gerekiyor. Hızlı şarj için iyi bir elektrik altyapısı şart. Birçok ülkenin elektrik altyapısı bu tür bir yükü kaldıracak durumda değil. Bu yatırımın yapılması zaman alacaktır. Aynı anda on aracın şarj edilebileceği hızlı şarj istasyonlarından kurmak istediğinizde bu sistemi besleyecek elektrik alt yapısının kurulması gerekecektir. Üstelik ulusal tatillerde en fazla 3-4 dakikada dolmuş yapan akaryakıt pompalarında bile sıra olurken, 30 dakikada dolmuş yapan yüksek hızlı şarj istasyonlarında çok ciddi kuyruklar oluşabilir.

Elektrikli Araçların Petrol Yakıtlı Araçlardan Farkı Nedir?

Dıştan bakıldığında bir otomobilin elektrikli mi yoksa petrol yakıtlı mı olduğunu anlayamayabilirsiniz. Çünkü görünüşleri arasındaki tek fark elektrikli araçlarda egzoz borusunun olmayışıdır. Ayrıca elektrikli araçlar petrol yakıtlı araçlara göre çok daha sessizdir. Ancak elektrikli ve petrol yakıtlı araçların çalışma mekanizmaları birbirinden çok farklıdır.

Elektrikli araçlar elektrik enerjisinin depolandığı bataryalardan enerji alır. Petrol yakıtlı araçların enerji kaynağı ise benzin, dizel ve LPG (sıvılaştırılmış petrol gazı) gibi fosil yakıtlardır. Elektrikli araçlarda elektrik enerjisini hareket enerjisine dönüştüren elektrikli motorlar, petrol yakıtlı araçlarda içten yanmalı motorlar kullanılır.

Elektrikli araçlarda motorlar dairesel hareket oluşturur. Bu sayede elektrikli motorun oluşturduğu hareket doğrudan tekerleklere aktarılabilir. İçten yanmalı motorlarda ise pistonların doğrusal hareketi farklı sistemler kullanılarak dairesel harekete dönüştürülür.

Elektrikli motorların dönme hızı 0-18.000 rpm (dakikadaki dönme sayısı) arasında değişir ve elektrikli motorlar farklı dönme hızlarında

yüksek verimlilikle güç üretebilir. İçten yanmalı motorlar ise belli bir hız aralığında çoğunlukla yüksek hızlarda maksimum güç üretir. Bu nedenle içten yanmalı motorlu araçlarda motor tarafından üretilen gücün tekerleklere verimli bir şekilde aktarılması için şanzıman sistemine ihtiyaç vardır. Elektrikli motor kullanan araçlarda ise bataryalardan sağlanan enerji kontrol edilerek motorun hızı ve oluşturduğu tork değiştirilir.

Yakıt olarak petrol kullanan araçlarda, fren balatalarının fren disklerini sıkıştırması ile tekerleklerin dolayısıyla aracın yavaşlaması sağlanır. Bu sırada aracın kinetik enerjisi ısı enerjisine dönüşerek kaybedilir. Elektrikli araçlarda ise motor araç yavaşlarken jeneratör gibi görev yapar ve aracın kinetik enerjisi elektrik enerjisine dönüştürülerek bataryalarda depolanır. Bu fren sistemi aracın tam olarak durması için değil yavaşlaması için kullanılan bir sistemdir. Aracın tam olarak durması için ise fren diski ve balatasından oluşan klasik fren sistemi kullanılır.

İçten yanmalı motor kullanılan araçlar çok sayıda karmaşık sisteme ihtiyaç duyar. İçten yanmalı motorlu araçlarda hareketli yüzlerce parça varken, elektrik motorlu araçlarda hareketli birkaç parça vardır. Bu nedenle içten yanmalı motorlu araçların bakım ve tamir maliyetleri elektrikli araçlara göre çok yüksektir.

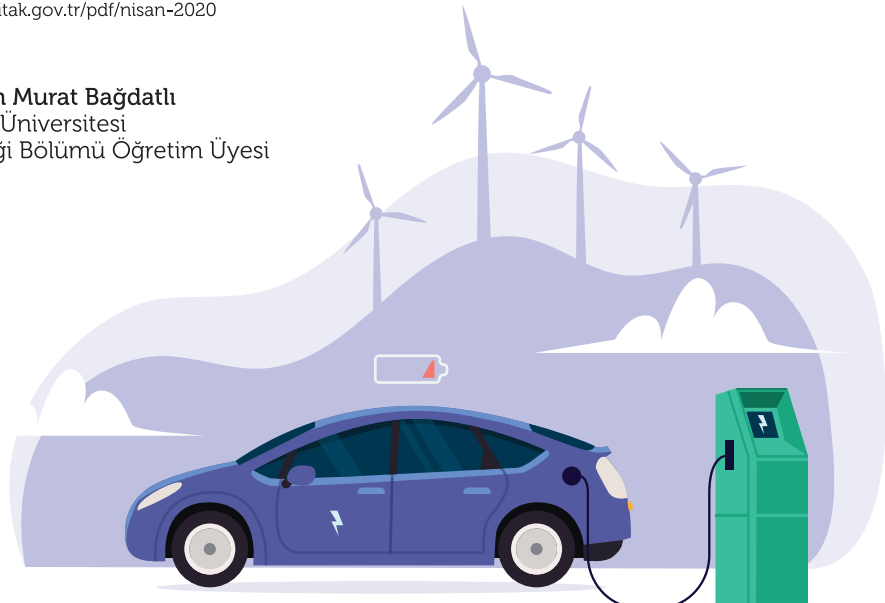
Ticari Olarak Satışı Devam Eden Bazı Elektrikli Otomobiller

Model	Marka	Menzil
Ampera-e	Opel	545 km
e-208	Peugeot	295 km
e-2008 SUV	Peugeot	275 km
e-Golf	Volkswagen	190 km
e-Soul 64 kWh	Kia	570 km
EQC 400 4MATIC	Mercedes	360 km
E-Trom 50 Quattro	Audi	285 km
i-Pace	Jaguar	570 km
IONIQ Electric	Hyundai	260 km
IS 120 Ah	BMW	255 km
Kona Electric 64 kWh	Hyundai	400 km
Leaf	Nissan	220 km
Model S Long Range	Tesla	525 km
Model S	Tesla	265 km
Model X Long Range	Tesla	460 km
Taycan 4S	Porsche	570 km
XC40 P8	Volvo	375 km
ZOE ZE50 R110	Renault	320 km

Kaynaklar;

- 1.Rudi Volti, Cars and Culture: The Life Story of a Technology (Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press, 2006.)
- 2.<https://www.reuters.com/article/us-autos-electric-norway/electric-cars-grab-almost-half-of-sales-in-oil-producing-norway-idUSKCN1TW2WO> <https://www.reuters.com/article/us-southkorea-battery-cobalt-idUSKBN1AJ0S8>
- 3.<https://www.cmu.edu/news/stories/archives/2015/july/greenest-vehicles-by-region.html>
- 4.<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-03-19/forget-tesla-it-s-china-s-e-buses-that-are-denting-oil-demand>
- 5.<https://ev-database.org/>
- 6.<https://www.businessinsider.com/tesla-sold-carbon-emissions-credits-to-general-motors-fiat-chrysler-2019-6>
- 7.<https://www.nytimes.com/2019/12/31/business/electric-cars-germany-economy.html>
- 8.<https://qz.com/1325206/tesla-owners-battery-data-show-it-wont-win-through-chemistry-only-a-better-factory/>
- 9.<https://cleantechnica.com/2019/12/04/powering-the-ev-revolution-battery-packs-now-at-156-kwh-13-lower-than-2018-finds-bnef/>
- 10.https://en.wikipedia.org/wiki/Charging_station
- 11.<https://www.bloomberg.com/news/features/2019-04-16/the-world-s-biggest-electric-vehicle-company-looks-nothing-like-tesla>
- 12.<https://www.reuters.com/article/us-turkey-autos/new-turkish-electric-car-project-investment-seen-at-3-7-billion-idUSKBN1YV09E>
- 13.<https://techcrunch.com/2020/03/06/electric-vehicles-are-changing-the-future-of-auto-maintenance/>
- 14.<https://www.irena.org/publications/2017/feb/Electric-vehicles-Technology-brief>
- 15.<https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/pdf/nisan-2020>

*Doç. Dr. Süleyman Murat Bağdatlı
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi

RAMAZAN kumanyası

Özgür Yardımlaşma Dostluk ve Eğitim Vakfı, içinde bulunduğumuz şu zor günlerde ihtiyaç sahibi kardeşlerimize bir nebze olsun yardım etmek amacıyla faaliyetlerine devam etmektedir. Bu amaçla Ramazan ayında Türkiye genelinde **35** ilimize **2500 kumanya yardım kolisi** dağıtmanın sevinci içerisindeyiz.

Bununla beraber Türkiye genelinde **1500** ailenin bayram bütçesine nakdi destek sağlanmıştır. Bu vesile ile vakfımıza gönül veren tüm hayır sahiplerinden Allah razı olsun.

Ülkemizin bu zor günlerde ihtiyaçlı kimselere ulaşmak için oluşturduğu **Biz Bize Yeteriz Türkiye!** kampanyasına katkı sağladık.

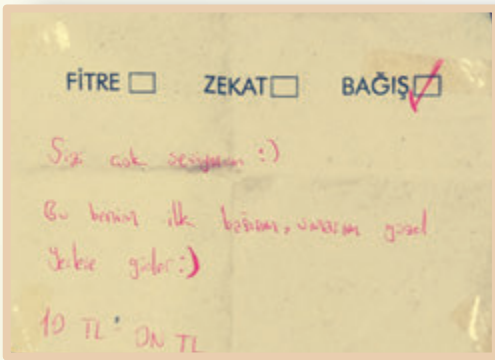
Türkiye Diyânet Vakfı'nın başlattığı " **Bir Yetim de Sen Giydir!** " yardımına katılarak 100 yetimin giyim masraflarına destek olduk.

Türkiye'nin her bölgesine yardım eli uzatan **Vefâ Grubu**'na kıymetli hocalarımız iştiraki ile destek olmaya çalıştık.

Elimizdeki imkanları sonuna kadar kullanarak bu süreci **Allah**'ın izni ile başarı ile atlatacağımızdan hiçbir endişemiz yoktur.

Tedbir alacağız,

"Hep birlikte Başaracağız..."

Özgür Vakfı Yönetimi

RABBANÎ İLHAMLARI İŞİTEN
VE NEFSİNİ HUZURA
KAVUŞTURAN İNSAN;

NEFS-İ MÜLHİME VE MUTMAINNE

*Kim
nefsiyle konuşursa
mevlâsından gâip olur ve
Allah onu nefesine iâde eder.
Nefsiyle diri olanın hayatı,
ruhunun çıkışıyla
son bulur.*

- EBÛ SAİD
EBÛ'L HAYR -

Hakk katında mesûliyet sahibi olan insan, hayatını maddî–mânevî anlamda dengede tutmalı ve bu dengeyi yaşamının her alanına yansıtmalıdır. Zira yaratılmış her mahlûk önce kendisini yaratan Hakk'a karşı sonra da çevresinde bulunan tüm mahlûkâta karşı sorumludur. Bu sorumluluk sadece üzerine farz olan ibadetleri yerine getirmekle bitmemektedir. Ahlâk güzelliği, gönül güzelliği de bu anlamda önem teşkil etmektedir.

Kul, kul olabilmenin temel gerekliliklerinde, kalbin sâfiyetinin olduğunu bilmelidir. Ancak niyetini temiz tutar ise, Hakk ile bir bağı olabileceğini aksi takdirde nefsinin vesveselerinden, şeytanın desiselerinden kurtulamayacağına idrâk etmelidir. Bu bağlamda nefsini dâima hesaba çekmelidir. Kendisinde bulunan ahlâkî kötülüklerden kurtulmak için tövbe etmelidir.

Kul nefesine karşı mücadelesini ancak hakkı ile tövbe ederek kazanabilir. **Nefs-i Emmâre** ve **Levâme** de birtakım merhalelerden geçen insan; vermiş olduğu mücadelesinde, içinde bulunduğu hallerin ve davranışların tam anlamıyla farkında olmak durumundadır ki, bu davranışların hakikatine varıp kendine ahlâk edinebilsin. Bu haller; sabır, rızâ, şükür, sıdk, tevâzu gibi güzel ahlâkın şübelerinden meydana gelmektedir. Fitri olarak bu güzellikleri bünyesinde barındıran kul, Allah'a karşı niyetini temiz ve hâlis tutarak ruhunda yeni bir perde açar. Bu perde, nefsin yedi mertebesinden üçüncüsü olan nefsi mülhemedir.

Hakk'tan gelen ilhâm ve keşf hakikatinin kulda meydana geldiği mertebedir. Kökeni ilhâmdan gelen mülhime, gönüle gelen güzellikleri müşâhede edebilmektir. Zîra insan ilk olarak kendisini sonra da tabîi olarak Hakk'ı müşâhede etmektedir. Bu mertebede kul; Allah'ın lûtfu ile hayır ve şerri hassas bir sûrette ayırt edebilme ve duygularının aşırılıklarına direnebilme dirâyetine kavuşur.

Her insan fitri olarak yaşamı boyu bir mücâdelenin içindedir. Ancak bu mücâdele bir mümîn olarak verildiğinde, durumun boyutu değişmektedir. Âlem-i dünyâ, kulun her an ve alanının nefsiyle ceht ettiği mekân olarak düşünülduğünde ise, kulun tek çıkış yolu Hakk'ın kudret ipine sarılmak olacaktır. Bir önceki sayımızda, kulun korku ve ümit halinden hiç ayrılmaması gerektiği öneminin üzerinde durmuştuk. Temelinde Hakk'tan ayrılma veya O'nun rızâsı dışında hareket etme korkusu taşıyan her kul bir o kadar Hakk'a yakındır. Tevâzu, kanaatkârlık vb. hasletleri ruhunda barındıran kul ise, bir o kadar Hakk ile beraberdir. Çünkü Hakk'ın isteği budur. Verilen mücâdeleler, izlenilen istikâmetler kul için sadece sebeptir. Kulun bu sebeplere ihtiyacı vardır. Sırât-ı müstakîm üzere gidebilmesinin yegâne anahtarı, bu sebeplere bağlıdır. Anlayış; yaratılışının hakikatine, bilme; Hakk'ı müşâhede edebilmesine, nefsi ile mücâdelesini ise sırât-ı müstakîm üzere olabilmesine sırlanmıştır. Ve bu sebepler insanın kalbine gelen ilhâmında, üç perde oluşturmaktadır. İlhâmın Rahmâniyeti; yaratılış gâyesindeki ilhâmında, Allah'ı müşâhedesinde ve tasavvufî yaşamındaki istikâmetinde yatmaktadır.

Hakk, kudret kalemıyla insanoğlunu yaratmış ve yaratılmasının hakikatini bilmesini, yine kendisinden istemiştir. Çünkü ancak bu şekilde nefsinin yani öz benliğinin farkında olacaktır. Kul yaratılış gâyesindeki ilhâmı, yaşayacağı hayret ve hayranlıkta bulacaktır. Kendisinde zuhur eden Hakk'ın isim ve sıfatlarını keşf ettikçe; hayreti, itikâdı ve teslimiyeti artacak; her işin ve emrin Hakk'tan geldiğini anlamının Hakk ile birlikte hareket etmenin zevkine vardıkça, nefesine ağır gelen şeyler yük olmaktan çıkacaktır. Hakk'a olan hayranlığı da, sâfiyet perdesini bir derece daha aralayacaktır.

Rızâullah çerçevesinde yaşamayı zevk eden kul ise; gönlünde yatan Hakk'ın muhabbetini her şeyden üstün tutmalıdır ki, mülhime mertebesinde kalbine gelen ilhâmların Rahmânî mi nefsânî mi şeytânî mi olduğunu ayırt edebilsin. Eğer mürid nefsin hile ve desîselerine aldanarak bazı ilhamlar aldığını söylerse; ben artık oldum, kalp gözüm açıldı, çok güzel rüyalar ve zuhûratlar görüyorum, başkalarında olmayan haller bende var gibi düşüncelere kapılır ise, dönüşü olmayan bir aldanişa düşer ve helak olur. Farkına bile varmaz. Mürid Hakk'ı doğru müşâhede edip şu sözlerine kulak verdiğinde; **“Nefse ve onu yaratana, ona iyiliklerini ve kötülüklerini ilham edene yemin ederim ki”** (Şems Suresi 7-8) kalbi her an Allah ile birlikte olacaktır.

İnsanoğlu, Hakk'ın emrettiklerini yerine getirip nehyettiklerinden sakındığında nefsinin hilelerinden kurtulacaktır. Kul nefsine gelen iyiliklerden de kötülüklerden de arınmalı ve kalbinde sadece Allah ile olmalıdır. Zira iyilikte kalan kul, bu iyiliği kendinden bileceği için aldanacaktır ve kötülükleri kabullenmeyip yeise düşerek Hakk'tan ayrılacaktır. Oysa ki mükâşefe hali yani ilhâm halinde kul, iyiden de kötüden de arınmış olarak Hakk'ın huzurunda bulunmalıdır. Bu arınmışlığın hakikatine de ancak intisâb ettiği mürşidi ile varacaktır. Mürşid, müridinin gönlünü tutarak; onu Hakk'tan alıko-yacak tüm zâhirî sebeplerden arındıracaktır. Mürid; tasavvufu yaşam biçimi haline getirme üzerine gayrette olduğunda, Allah'ın kendisinden ne istediğinin idrâkını yaşayacak ve hayatının denge ve nizâmını ona göre kuracaktır. Ki bu sayede ruhu huzura ve sükûnete kavuşsun. Ruh, Hakk ile olmayı hep istemektedir, çünkü bezm-i ezelde Rabbi ile hemdem olmuştur. Tüm bu mertebeleri de, Rabbinin güzelliğini yeniden müşâhede etmek için yaşamaktadır. Özünde olan ahlâkî hamîdelere de bu yüzden ihtiyaç duymaktadır.

*Rabbini
bilmek dilersem
sen eğer ayne'l yakîn*

*Nefsini bil kim nedir aslın
düşün Hak hikmetin*

- KUDDÛSÎ DÎVANI -

Adamın biri bir gün
Hasan Basri'ye,
nasılsın dedi. Cevaben;

*"Ey Dost, otuz senedir
nefsimin kapısını
kilitlemiş ve oturmuş
gelecek fermânı
bekliyorum."*

Tasavvuf yolunda; özündeki güzel ahlâk ile kul, bu mertebenin ruhunda ne derecede ortaya çıktığını bir nebze de olsa idrâk etmeye başlamıştır. Artık kalp sâfiyetinin ehemmiyetinin farkındadır. Çünkü mürid artık seyr ü sülûkunda belli bir noktaya gelmiştir. Gönlünde; yersiz düşünceler, aslı olmayan haller barındırmayıp; nefsinin fısıltısına kulak verme olasılığını ârifi billâhın himmeti ile ortadan kaldırmıştır. Bu hâl üzere olması gereken kul için yüce Allah şöyle buyurmaktadır: **"Orada her türlü günah ve kötülüklerden temizlenmeyi isteyen kimseler vardır."** (Tövbe suresi 108) Âyeti kerîmeden anlıyoruz ki; Rabbi kulunda her dâim; temiz, pâk bir niyet görmek istemektedir. Buna mukâbil kulunda, Rabbinin isteğine icâbet etmesi gerekmektedir. Bunun da en güzel yolu ve hâli müridin sırât-ı müstakîm üzere daim tefekkür ve zikirde olmasıdır. Zira zikir, kulun içinde bulunduğu ruh halini diri ve sağlam tutmasına yardımcı olacaktır. Ki kalbi de gönlü de mutmain olabilsin.

.....

*Mâsivâdan pâk olanlar dahil oldu halvete
Saye-i Mısri'de Şemsî vâsıl oldun izzete
Benliğinden kim geçerse erer elbet vuslata
Nefsini bilen erermiş bir tükenmez devlete
Fakr-u fahridir Niyâzi bil o devletten garaz*

- NİYÂZİ MISRÎ -

.....

Hakk'ı anmanın kulda oluşturduğu saf ve duru hal, müridin kalbinde bir başka perde daha aralmasına vesile olacaktır. Bu perdenin adı da nefsi mutmainne'dir. İtmînan kökünden gelen mutmain; şüphe, korku ve endişelerden kurtulup rahatlamış, gönül huzuruna kavuşmuş, emniyete ermiş anlamına gelmektedir. Ve nefsin mertebelerinde dördüncü basamaktır. Bu mertebede; Allah sevgisiyle basîret gözü açılan insan, her zerrede Cenâb-ı Hakk'ı müşâhede eder ve îmanda sürçmeyecek bir seviyeye

ulaşıp şüphe, korku vb. bütün beşerî zaaflarından kurtularak gerçek anlamda gönül huzûruna kavuşur. Her türlü nefsanî istek ve arzuların arınmış olarak zikrine devam eden kul için ilerlediği yol, zâhirî yol olmaktan çıkmıştır. Çünkü artık zâhir ortadan kalkmıştır. Onun için sadece Hakk'ın rızası ve muhabbeti vardır. Yüce Allah bu husus üzerine şöyle buyurmaktadır: **“Ey huzura kavuşmuş nefsi!”** (Fecr Suresi 27) Nefs-i Emmâre ve Levvâme'nin korku-ümit ipinde doğruca yürümeye gayret eden mürid; mühlîmede kalbine gelen ilhâmların Rahmânîyeti bilerek yaşayacak, ruhu tüm gelgitlerden temizlenmiş ve bu temizliğin huzuru ile artık Rabbinin ipine daha sıkı sarılacaktır. Çünkü kulun yaşadığı tüm güzel haller, ancak mutmainne mertebesinden sonra hakîkate dönüşecektir.

İmamı Rabbani Hz. şöyle buyurmaktadır: **“Nefs-i Mutmainneye kadar yapılan tüm ibadetler ve kulluk, taklîdidir. Nefs-i mutmainnede ise bunlar taklitten tahkîke dönüşür.”** Bu tahkîkin en doğru halini de kul şer'at çizgisinde; tarikat, marîfet ve hakîkatin sınırına ererek yaşayabilir. İtâatkâr olan nefsi; Cenâb-ı Hakk'ın tevfiik ve inâyeti ile hakîkate ve sekînete kavuşur. Keder ve endişelerden kurtularak keşf ve ilhâmlara nail olur. Ancak bu şekilde kalbinin üzerindeki gaflet perdeleri kalkacaktır.

Gafleti kaldıran nefsin erişeceği üst mertebeler ve iltifâta mazhâr olan ruhun hallerini, bir sonraki sayımızda idrâk etmeye çalışacağız.

Allah'ım! bahşettiğin afiyet ve nîmet içindeyiz. Afiyet ve nîmetinin tamamına erdir. Allah'ım sabah akşam seninleyiz, hayatımız da memâtımız da seninle. Sana güveniyoruz. Dirildikten sonra huzuruna geleceğiz. Bize ve tüm halkına olan ihsânın ve ikrâmın sayısınca sana hamdolsun.

İman sahibi nefesine baktı; gözlerini yumdu. Ümitlerini kesti ve uygunsuz arzusunu reddetti. Tâ ki nefsin görüşleri kendi helâkine sebep olmasın.

Nefsin yaşaması, ancak kalp ve sırta uyması sonunda olabilir. Nefse ve sırta uyulması, görüşlerinin dışına çıkılmaması ve her bakımdan birlik olunması şartı ile olur. Sır ve kalbe uyan nefis onların emirleri gereğince emreder, yasak bildiklerini yasak sayar ve onların seçtiği dışında bir seçme yapmaz. İşte bu nefse, mutmainne nefis denir.

Bu nefis, sır ve kalp bir talepte birleşirler. Her üçünün de bir maksadı vardır. Nefis bunu kazanınca ona gereken şey devamlı mücadelenin azaltılmasıdır.

- ABDULKÂDİR GEYLÂNÎ -

ÇAĞIMIZI TEHDİT EDEN SALGIN; “KORONAVİRÜS”

ÇAĞIMIZI TEHDİT EDEN SALGIN; **KORONAVİRÜS**

Koronavirüsler soğuk algınlığından ağır akut solunum sendromuna kadar ki hastalıklara neden olan bir virüs ailesidir. Koronavirüs, hayvanlardan bulaşarak insanlarda hastalık yaparlar.

Dünya Sağlık Örgütü Çin Ülke Ofisi, 31 Aralık 2019'da Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde sebebi bilinmeyen zatüve vakalarını bildirmiştir. 7 Ocak 2020'de daha önce insanlarda tespit edilmiş yeni bir Koronavirüs olarak tanımlanmış ve buna Covid-19 (Corona Virus Disease 2019) adı verilmiştir.

Koronavirüsler tek zincirli, pozitif polariteli, zarflı RNA virüsleridir. Yüzeylerinde çubuksu uzantılara Latince'de 'corona' yani 'taç' denildiği için bu virüslere koronavirüs ismi verilmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü koronavirüsü koruyucu önlemlerin artırılmasını sağlamak için pandemi olarak ilan etmiştir. **Pandemi:** Dünyada birden fazla ülkede ya da kıtada, çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel addır. Önceki yıllarda; **kara veba**, **kolera**, **tifo** ve **domuz gribi** pandemi olarak ilan edilmişti.

BULAŞMA

Hastalık esas olarak damlacık yoluyla bulaşmaktadır. Ayrıca hasta bireylerin hapşırma, öksürme yoluyla etrafa saçtıkları damlacıklara diğer kişilerin elle temas etmesi sonrasında ellerini ağız, göz ve burun mukazasına götürmesi ve temas etmesi ile de bulaşabilmektedir.

Hastalığın bulaştırıcılık süresi 2-14 gün arasında değişmekle birlikte ortalama 5-6 gündür.

Koronavirüsler genel olarak dış ortama dayanıklı olmayan virüslerdir. Cansız yüzeylerde birkaç saatte etkisini kaybettiği kabul edilmektedir.

Ortamın nem ve sıcaklığı, temas ettiği yüzeyin dokusuna bağlı olarak dayanma süresi değişmektedir.

BELİRTİLERİ

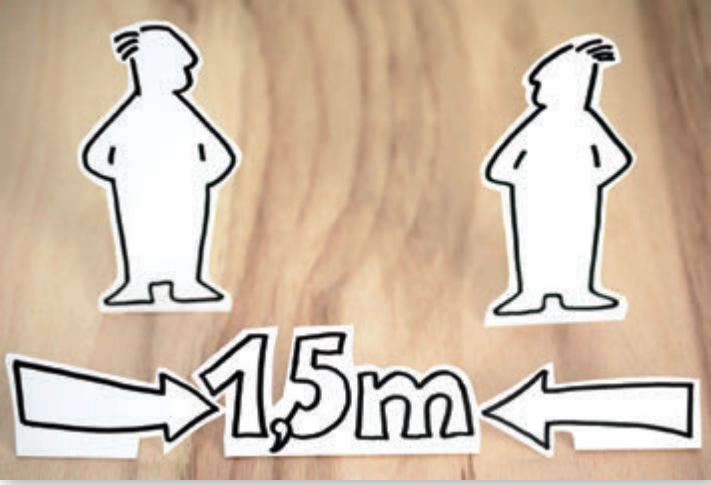
Yaygın olarak ateş (%90), öksürük (%80) ve nefes darlığı (%20)'dir. Daha ciddi vakalarda zatüre (pnömoni), ağır akut solunum yolu enfeksiyonu, böbrek yetmezliği ve ölüm olmaktadır. Kas ağrıları, balgam ve boğaz ağrısı daha az görülen belirtilerdir. Bazı çalışmalarda ise koku alma duyusu etkilenmektedir.

TANI

Standart tanı yöntemi nazofarengeal sürüntü ile gerçek zamanlı PCR testi ile olmaktadır. Daha anlaşılır bir dille söylemek gerekirse bir pamuk yardımı ile ağız veya burundan alınan tükürük örneği ile yapılan test sonucu tanı gerçekleşir.

ÖNLEMLER

Mümkün olduğunca az dışarı çıkılması, sıkça el yıkama veya el dezenfektanı kullanılması, diğer kişiler ile fiziksel mesafeyi koruma, elleri yüzde uzak tutmak, öksürürken ve hapşırırken ağız ve burnun uygun şekilde kapatılması, toplu taşımada birçok insanın temas ettiği metal yüzeylerden uzun süre yaşayabildiği için temas halinde ellerin su ve sabunla en az 20 saniye yıkanması gerekir.

Önlemlerden en önemli olanı temizliğe dikkat etmektir. İslam tüm bireylerin yaşamlarından en ince ayrıntısına kadar dikkat etmiştir. Temizliğin önemiyle ilgili Kuran-ı Kerim'de çok sayıda ayeti kerime vardır. Bu ayetlerden birkaçını şu şekilde ifade edebiliriz:

“Allah, temizlik hususunda titizlik gösterenleri sever.” (Tevbe:108)

“Elbiseni tertemiz tut. Maddi-manevi her türlü pislik ve kötülükten uzak dur.” (Müddesir:4,5)

Allah Resulü (s.a.v) ise şöyle buyurmuştur; “**Temizlik imanın yarısıdır.**” (Müslim, Taharet,1.) Diğer bir hadisi şerifte ise; “**Allahu Teala temizdir, sadece temiz olanları kabul eder.**” (Müslim,1015/65)

Allah (c.c) kulunun her daim temiz olmasını ve tüm pisliklerden arınması gerektiğini istemektedir. Müslüman olmanın şartı iman etmekse bunun yarısının temizlik olduğu hadisi şerifte belirtildiğinden Müslümanlar beden temizliğine, elbise ve mekân temizliğine titizlikle dikkat etmişlerdir.

Allah Resulü (s.a.v) müminin nasıl olması gerektiğini onu bal arısına benzeterek ifade etmiştir: "Mü'min bal arısına benzer. Arı; daima temiz olan şeyleri yer, temiz olan şeyler ortaya koyar, temiz yerlere konar ve nazik davrandığı için konduğu yere zarar vermez, orayı kırıp bozmaz. Düştüğünde ise kırılmaz, bozulmaz."¹ Temizliğin müminin maneviyatını nasıl etkilediğiyle ilgili bir hadisi şerifte ise; "Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı da temizliktir."² buyurmuştur.

Peygamberimizin temizlik ile ilgili tavsiyeleri ise şunlardır: Abdest alırken burnun iyice temizlenmeli, uykuda uyanınca ilk önce elin yıkanması, yemekten önce ve sonra ellerin yıkanması, tırnakların düzenli olarak kesilmesi, misvak kullanmak, bıyıkların kısaltılması, kasık ve koltukaltı kılların kesilmesi, parmak boğumlarını yıkamak ve su ile taharetlenmektir.

PROGNOZ

Covid-19 hastaların bir kısmında az ya da hiç semptom vermeden 2 hafta içinde iyileşme gerçekleşmektedir. Çok az kişi ise şiddetli durumlarda iyileşme 3 ile 6 hafta arasında değişmektedir. Hayatını kaybeden kişilerde diyabet, yüksek tansiyon ve kalp damar hastalıkları sıklıkla bulunmaktadır. 70 yaşın üzerinde ölüm oranı %8'dir. Diğer yaşlarda ölüm oranı çok daha düşüktür.

Bağışıklığı güçlü olan kişilerde hastalık belirtisi hiç olmamakta ya da çok hafif olmaktadır.

O zaman bağışıklık sistemini güçlendirmek için ne yapmak gerekir?

Dengeli ve düzenli beslenin, uykunuzu alın, stresten uzak durun, meyve ve sebze alımını arttırın, lifli gıdaları tercih edin, haftada 2 kez balık tüketin, düzenli olarak probiyotik alın ve sigara kullanıyorsanız bırakın.

Vitamin olarak C ve D vitamini bağışıklık sistemini güçlendirir. Doğal olan C vitamini kaynakları; kırmızı dolmalık biber, maydanoz, yeşil biber, Brokoli, kivi, çilek, portakal, limon, lahana, ıspanak ve greyfurttur. D vitamini içinse ya günlük yarım saat güneşlenmeli ya da günlük ilaç olarak yetişkinlerin alması gerekir. Gıda olarak D vitamini oranları çok düşüktür.

Yapraklı lahana, kıvrıcık lahana, brokoli gibi yeşil sebzeler, karnabahar ve şalgam gibi yeşil olmayan sebzeler koruyucu mikro besinler ve fitokimyasallar içerirler. Bunları düzenli olarak tüketmek bağışıklık sistemini güçlendirir.

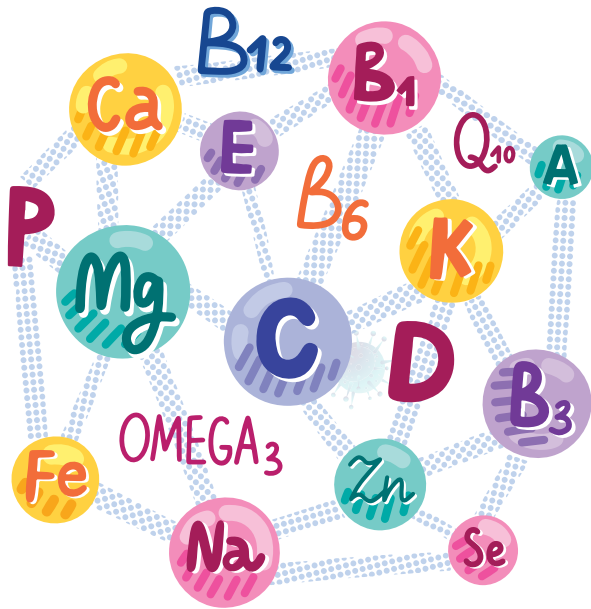
En kaliteli protein kaynağı olan yumurta bağışıklığı güçlendirir ve içinde A ve B vitamini demir ve çinko açısından zengindir.

Sarımsak antiviral ve antibakteriyel özelliğe sahiptir. Ezerek ve çiğ olarak tüketildiği zaman daha etkilidir.

Zencefil bağışıklık sistemini güçlendirir. 1 bardak kaynamış suya 2-3 dilim zencefil 5-6 dakika demleyip sonra 1 çubuk tarçın ve 1 çay kaşığı bal eklenerek içilebilir. Kas ağrısı ve öksürüğe de iyi gelmektedir.

Çinko eksikliğinde bağışıklık sistemi hücreleri yeteri kadar çalışmamaktadır. Kırmızı et, kaju, susam tohumu, kabak çekirdeği, badem, yer fıstığı çinko içeren besinlerdir.

Besin desteği olarak bağışıklık sistemini dengeleyici özelliğe sahip beta glukan kullanılabilir.

TEDAVİSİ

Semptoma yönelik tedavi, izolasyon ve deneysel yöntemlerdir. Covid-19'un şimdilik kendine özgü antiviral ilacı yoktur. Korona virüs aşısı geliştirme çalışmaları sürmektedir.

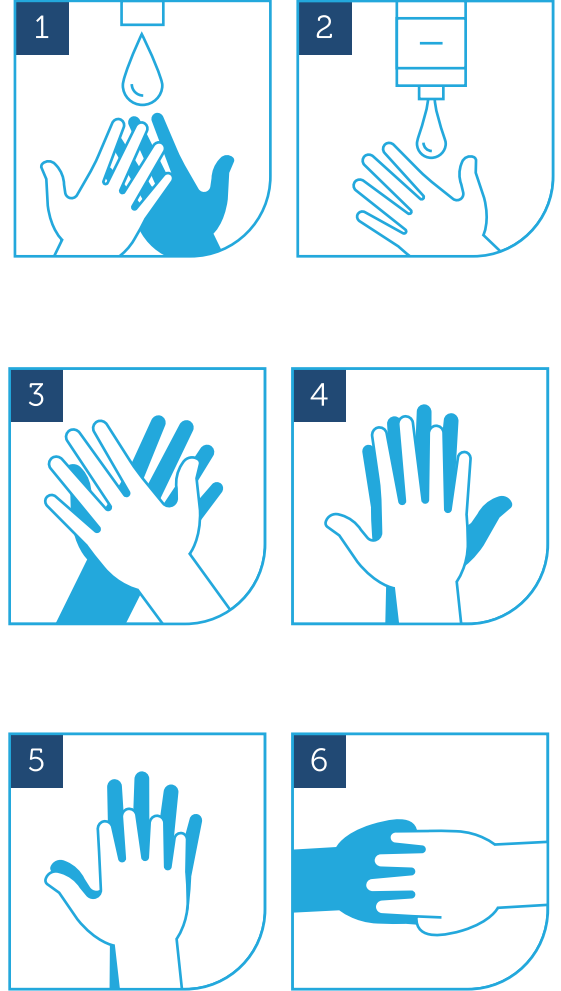
KARANTİNA

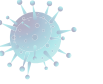
Tıbbî olarak manası: Bulaşıcı bir hastalığın yayılmasını önlemek için belli bir bölgenin veya yerin kontrol altında tutulup giriş çıkışların engellenmesi biçiminden uygulanan sağlık önlemi olarak tanımlanır. Etimolojik köken olarak İtalyanca 'quarantina' dan gelmektedir ve anlamı 'kırk gün' dür.

Bulaşıcı hastalık için tedbir alınması ve yakalananların tecrit edilmesi eskiden beri uygulanmaktadır. Eski Ahid'de savaştan sonra orduda çıkan veba da askerlerin yedi gün boyunca ordugahın dışında konakladığı, elbiselerin ve eşyalarının temizlendiği belirtilmektedir.

Peygamberimiz (s.a.v) döneminde ise bulaşıcı hastalıklara karşı ne yapılması gerektiğini bariz olarak görmekteyiz. Cüzzamlı hastalarda kesinlikle uzak durulmasını isteyen Resul-i Ekrem (s.a.v),³ kendisine biat etmek üzere Medine'ye gelmekte olan Sakif kabilesi heyetinde cüzzamlı bir hastanın bulunduğunu haber alınca onun geri dönmesini istemiş ve biatının kabul edildiğini bildirmiştir.⁴

Karantinanın önemiyle ilgili diğer bir hadisi şerifte Peygamberimiz (s.a.v)'in insanoğluna hayatının her döneminde onun nasıl bir mükemmel rehberlikte bulunduğunu göstermektedir. "Olduğunuz yerde veba çıkarsa oradan kaçmayınız, veba olduğunuzu duyduğunuz yere de gitmeyiniz."⁵

Hiz. Ömer (r.a) Şam'a giderken orada veba olduğu haberini verdikleri zaman gidip-gitmeme hususunda bazı istifarelerde bulunmuştur. Peygamberimizin sahabelerinden Abdurrahman bin Avf zikrettiğimiz hadisi şerifi söyleyince Hiz. Ömer (r.a) ordusuyla birlikte Şam'a girmekten vazgeçmiştir.

***Mustafa Gürbüz**

Ankara-Mamak Aile Sağlığı Merkezi
Aile Hekimi

KAYNAKÇA:

- 1-T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü,
Covid-19 Rehberi
- 2-Tıbbu'n Nebevı, İmam İbn Kayyim el Cevziyye
- 3-Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Karantina

DİPNOTLAR:

- 1-Müsned,II,199; Hakim,I,147
- 2-Müsned,III,340
- 3-Buhari,Tıp,19
- 4-Müslim, Selam,126; İbn Mace,tıp,44
- 5-Buhari, 5729; Müslim, 5745
- 6-Buhari, Merda,20; MslimiSelam,46

Osmanlı Dönemi'nde karantinaya karşılık 'usul-ı tahaffuz', karantina yerleri içinse 'karantina-hane' veya 'tahaffuzhane' terimleri kullanılmıştır. Daha sonraki yıllarda tüm dünyada karantinanın yaygınlaşmasında büyük salgınlar etkili olmuştur. T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından covid-19 pozitif olanlarla temaslı olanlar ya da olası vakalar 14 gün boyunca karantinaya alınmaktadır. Bu izlem süresince nelere dikkat etmek gerekir:

- 1-Temaslı izlem süresini evde geçirmelidir.
- 2-Başka kişi ya da kişilerle aynı ortamı paylaştığından tıbbi maske takmalıdır.
- 3-Ev halkına bulaşma riskini önlemek için mümkünse temaslı ayrı bir odada, mümkün değilse iyi havalandırılan bir odada oturmalı, diğer bireylerden en az bir metre uzakta olmalı ve tıbbi maske takmalıdır.
- 4-Eve ziyaretçi kabul edilmemelidir.
- 5-Temaslı kişiler eşyalarını başkalarıyla paylaşmamalıdır, eğer kullanmak zorundaysa bu eşyalar su ve sabunla iyice yıkanmalıdır.
- 6-Tuvalet ve banyo gibi ortak kullanım alanları iyice havalandırılmalı. Buralar günde en az bir kez sulandırılmış çamaşır suyuyla (1:100 normal sulandırmada) temizlenmelidir.

Yazımızy Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) bir hadisi ile sonlandırılm. Hiz.Aişe (r.a)'un rivayetine göre Resulullah (s.a.v) kendisine hasta getirildiği zaman şu duayı edemiş:

"Bu hastalığı gider ey insanların Rabbi! şıfa ver, çünkü şıfa verici sensin. Senin vereceğin şıfadan başka şıfa yoktur. Oyle şıfa ver ki hiçbir hastalık bırakmasın."⁶

KULUN RABBİNE KARŞI SAMİMİYETİNİN İLK GÖSTERGESİ; TÖVBE

Arapça bir kelime olan Tövbe; “tâbe, yetûbû, tövben ve tövbeten” kökünden türetilen bir mastardır. Rücu' etmek, geri dönmek, pişman olmak, işlediği günahı terk ederek Allah'a dönüş ve yöneliş gibi anlamlara gelir.

Tövbe, yapılan kötülüğü işlenen günahı veya kabahati Allah yönünden affedip bağışlamak, kul yönünden yaptığının kabahat veya günah olduğunu bilip, onu bırakıp terk ederek Allah'a dönmek, yani onun emirlerine uymak ve yasak ettiği şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'a sığınarak ondan affetmesini, bağışlamasını dilemek, yaptıklarından pişman olduğunu belirterek yalnız ona yalvarmak demektir. Bir başka deyişle ferdin dinen kötü olandan, olumsuz huy ve davranışlardan uzaklaşarak, ihlasla iyi ve güzel olana yönelmesi ve evvelce işlemiş olduğu günahı itiraf edip pişman olarak bir daha yapmaya karar vermesi demektir.

Söz konusu tövbe olunca akla ilk gelen kavram Nasûh Tövbesi'dir. Nasûh tövbesi "Hâlis, samîmî" anlamındaki kelimeden gelerek "kesinlikle bozulması gereken tövbe" anlamında kullanılır. "Nasûh" kelimesinin Kuran-ı Kerim'de Tahrîm Suresinde geçtiğini görmekteyiz;

Ey iman edenler! Allah'a, tövbe-i Nasuh; içtenlik ile tövbe edin. Umulur ki, Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter, peygamberi ve onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Onların nurları önlerinden ve sağlarından aydınlatır, gider. 'Ey Rabbimiz! Nurumuzu bizim için tamamla, bizi bağışla; çünkü Sen'in her şeye hakkıyla gücün yeter' derler.¹

Samimi, içten, temizleyen, öğüt veren, davranışları bir daha bozulmamak üzere düzelten, geri döndürmeyen içtenlikle yapılan tövbeye "Nasûh tövbesi" denmektedir. Yüce Allah, iman edenlerin bu şekilde ve bu samimiyetle tövbe etmelerini istemektedir. Bir bakıma tövbe ve kararlılık; bir onarma, geriye dönüş, arınma ve kurtuluşun farkında olmaktır. Tövbe, işlenmiş olan bir günah ya da suçu bir daha işlemekten vazgeçmek, günah-tan dönmek demektir.

Tövbeyi, isyan niteliğinde olan günah-tan pişman olmakla birlikte gücü yettiği halde o günaha dönmemeye karar vermek olarak tanımlayabiliriz. Tövbe, yaptığı günah-tan ötürü ve Allah'a (cc) karşı geldiği için pişman olmak, geçmiş hatalardan dolayı insanın içinin yanmasıdır.

Kim bir kötülük yapar yahut nefesine zulmeder de sonra Allah'tan mağfiret dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve merhamet edici bulacaktır.²

Allah ü Teâlâ, insana akıl ve irade vermiş ve onu bütün yaratıklardan üstün kılmıştır. İnsanı eşrefi mahlûkat olarak yarattığını³

ve yeryüzüne halife olarak gönderildiğini kitabımızda bizlere bildirmiştir. Akıllı ve irade sahibi bir varlık olması nedeniyle insana seçme özgürlüğü verilmiş, sonra da yaptıklarından dolayı Rabbine karşı sorumlu duruma getirilmiştir. Buna göre insanın sorumluluğu şuurlu olmasından dolayıdır. Bir başka ifadeyle o yaptığı davranışların farkında olduğu için sorumludur. Bir başkasının yaptığından sorumlu tutulmayacağı gibi, hiçbir kimse de onun yaptığı davranıştan sorumlu tutulmaz. Dolayısıyla her insan davranış ve eylemlerinde kendi iradesi ve tercihiyle hareket eder. Yaratılışı gereği insan günah işlemekten korunmuş değildir. Nitekim Kur'an-ı Kerim; "İnsana hem takvayı hem de kötülüğü ilham edene yemin ederim ki, nefisini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiş, onu kötülüklere gömen de ziyan etmiştir."⁴ ayetiyle insanın yukarıda sözünü ettiğimiz sorumluluğun her an şuurlu olamayacağı ifade edilmiştir.

İnsan, hiç günah işlemeyecek bir varlık olmadığı gibi günah-ta ısrar eden de olmamalıdır. Günah işleyen insan dinden çıkmışta değildir. İslam dini insanın nasıl bir yaratılışa sahip olduğunu, onun his ve duygularını bilmekte ve böylelikle onun yanılıp günah işleyebileceğini de ifade etmektedir. Günah işlemek, belki de insanı meleklerden ayıran en önemli özelliktir. İnsan, bütünüyle günah ve benzerleri diğer fiillerden uzak kalamayacağına göre, tövbeden de uzak kalamayacaktır. Dünya ve ahiret saadetine ulaşmak isteyenler Yüce Allah'a yönelmesi, günahlarından pişman olması ve onlardan yüz çevirmesi gerekmektedir. İnsanın fitratına bakıldığı zaman, her fert için tövbenin elzem olduğu anlaşılacaktır. İnsan günah-tan beri olmayacağı için, tövbeye olan gereksinimi de daima var olacaktır. Bu şekilde tövbenin inanan için gerekliliği ortaya çıkmış olmaktadır.

Tövbe edenler, ruhlarında ve davranışlarında değişimi gerçekleştirenlerdir. Tövbe, içte bir değişimi gerçekleştirmektir. Tövbe, ruhun tevhid inancıyla buluşması ve onunla iç içe olması demektir. Tövbe, aklın nefse üstünlük kurması, geçmiş günahlarından kişinin pişman olması ve haya duygusunu yeniden elde etmesi, takva üzere bir hayat yaşamasıdır. Bu hayatın asıl kazananı bunu başaran müminlerdir. Allah'ın yüce kitabında açıkladığı sınırlarını da kendisinin çizdiği ilahi gerçeklere uyanlar; dinin kurallarını ve bu kuralların inceliklerini bilerek bu kurallara uyanlar, o ilahi müjdeye layık olanlar, Müminlerdir.

Tövbe ile Allah'a yönelen insan, eşrefi mahlûkat olmanın şerefine ermiş demektir. Bir bakıma bu kalp şekli, insan-ı kâmil olmanın olmazsa olmazıdır. İnsan, işlemiş olduğu günahları sevaptan yana değiştirmek ve bu değişimin Allah tarafından gerçekleştirilmesini istiyorsa, Allah'a yönelerek tövbe etmek durumundadır. Tövbenin bireysel ve ilahî boyutunun insanda ortaya çıkardığı sonuç tövbekârın ruhen mutluluk hissetmesi ve iç huzuruna ulaşmasıdır. Kur'an'ın "Ey İnananlar! Topluca Allah 'a tövbe ederseniz umulur ki, mutluluğa (felaha) ulaşanlardan olursunuz?" ayeti tövbeyi ferdin kurtuluşa ve buna bağlı olarak mutluluğa erme vasıtası olarak görmekte, tövbekârları da mutluluğa ermiş insanlar olarak kabul etmektedir.

Burada şu konuya değinmekte fayda var ki o da, insanın mutluluk arayışı sadece dünya hayatıyla bağlantılı değildir. Bununla beraber o, ahiret mutluluğunu da aramaktadır. Bu bağlamda tövbeyi, kişinin hem dünyaya hem de ahirete yönelik mutluluk arayışının bir ifadesi olarak yorumlayabiliriz. Tövbenin dünya ve ahiret hayatına olan faydalarının bazılarını aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- ◆ Tövbe eden kişi günahlarından arınmış bilinci ile rahatlar.
- ◆ İnsan hem iç dünyasındaki hem de zihnindeki çelişkilerden kurtulur.
- ◆ Tövbe, suçluluk duygusundan ve vicdan azabından kişiyi kurtararak onun ruhsal dengesini sağlama ve iç huzurunu temin etmesine yardımcı olur.
- ◆ Allah'a gerçek manada kul olma yolunda büyük bir adım atılmış olunur.
- ◆ Bu süreçle beraber ferdin ruhunda dinî inanç, buna dayalı olarak Allah sevgisi ve Allah korkusu önemli bir yer tutmaya başlar. Sonra dinî nitelikteki bu sevgi ve korku hadisesi, tövbeğe günah işlemesi söz konusu olduğu zaman, kendisini kontrol edebilme imkânını da hazırlamaktadır.

Allah onların (müminlerin) kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğinin tövbesini kabul eder. Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.⁵

Yüce Allah, gönüllerimize şifa versin, hakkın yerini bulmasından zevk alacak olan mü'minlerin kalplerindeki kinleri silsin, haklı öfkelere sebep olan zulüm ve haksızlığı, saldırganlığı ortadan kaldıracak şekilde hınç ve kırgınlıktan uzak bir hayat yaşamamızı sağlasın, gönüllerimizi huzura kavuştursun. Rabbim tövbelerimizi kabul ve makbul eylesin.

***Kader Mingsar**
Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
İslam Tarihi Yüksek Lisans Öğrencisi

Dipnot:

- 1- Tahrim, 66/82
- 2- Nisa, 4/110
- 3- Tin 95/4
- 4- Şems 91/8-10
- 5- Tövbe,9/15

VAKFIMIZIN İZMİR İLİNDEKİ FAALİYETLERİ

Kendisinin yapmış olduğu bu gayretler sonucunda başta İzmir Buca Merkez Hizmet Binası olmak üzere, Gümüldür, Bozyaka Merkez, Karabağlar dergâhları, Günaltay dergâhı, Örnekköy, Yamanlar, Onur Mahallesi gibi 11 ayrı mahalle ve bölgede dergâhlar açılmış, zikir halkaları kurularak faaliyet göstermiştir.

İzmir Buca'da bulunan Merkez Hizmet binamız ve diğer bölgelerdeki hizmet binalarımızda bay ve bayanlara ayrı olmak üzere haftada 2 gün sohbet ve zikrullah toplantıları gerçekleştirilmektedir.

Bununla beraber Hafta içi her gün Bayanlara Kur'an-ı Kerim ve tecvid dersleri verilmektedir. Ayrıca çocuklarımıza yaz tatilleri süresince Kur'an-ı Kerim, Siyer-i Nebi dersleri aşılanmaktadır.

Mübarek üç aylar süresince dergahımızda mukâbele okumaları devam etmektedir. Ramazan ayında iftar yemeği programları düzenlenmektedir. Uzaktan gelen misafirlerimize konaklama imkânı sunulmakta, sene içerisinde vakfımıza yardım amacıyla kermes faaliyetleri yürütülmektedir.

Vakfımızın İzmir ilindeki faaliyetleri, eş-Şeyh es-Seyyid Hacı Hâfız Mustafa UZGUR hazretlerinin İzmir iline yaptığı ziyaretler ile başlamış; kendisinin Kur'an, Sünnet ve manevi öğütleri sayesinde kısa bir zaman içerisinde bölgede yayılmıştır.

Zâhiri ve mânevî çalışmaları sayesinde birçok mürid, müridan'ın gönülüne muhabbet tohumları serpmiştir.

İZMİR / MERKEZ HİZMET BİNASI

MERKEZ İÇ GÖRÜNTÜLERİ

MERKEZ SOHBET VE İFTAR GÖRÜNTÜLERİ

*Sayfada Bulunan Tüm Görseller Koronavirüs Salgınından Önce Çekilmiştir.

MERKEZ SOHBET VE EĞİTİM GÖRÜNTÜLERİ

GÜMÜLDÜR TEMSİLCİLİĞİ İÇ GÖRÜNTÜLERİ

GÜMÜLDÜR TEMSİLCİLİĞİ İÇ GÖRÜNTÜLERİ

DIĞER TEMSİLCİLİK GÖRÜNTÜLERİ

DIĞER TEMSİLCİLİK GÖRÜNTÜLERİ

DiğER TEMSİLCİLİK GÖRÜNTÜLERİ

DiğER TEMSİLCİLİK GÖRÜNTÜLERİ

BİR YERDE VEBA (BULAŞICI) HASTALIĞI
ÇIKTIĞINI DUYARSANIZ ORAYA GİRMEYİN,
BULUNDUĞUNUZ YERDE VEBA HASTALIĞI
ÇIKARSA O BÖLGEDEN DE AYRILMAYINIZ.

BUHÂRÎ, TIP, 30

ÖZGÜR
YARDIMLAŞMA
DOSTLUK VE EĞİTİM
VAKFI

www.ozgurvakfi.org

#Evde Hayat Var!

 Bize ulaşabileceğiniz adresler...

[OZGURVAKFI/FACEBOOK.COM](https://www.facebook.com/ozgurvakfi)

[OZGURVAKFI/INSTAGRAM.COM](https://www.instagram.com/ozgurvakfi)

[OZGURVAKFI/TWITTER.COM](https://twitter.com/ozgurvakfi)

[WWW.OZGURVAKFI.ORG](http://www.ozgurvakfi.org)

[OZGURVAKFI/YOUTUBE.COM](https://www.youtube.com/ozgurvakfi)

[OZGURVAKFI@GMAIL.COM](mailto:ozgurvakfi@gmail.com)